

شرکت صنایع پمپ سازی ایران

پمپران (سهام عام)

راهنمای نصب و نگهداری

پمپ‌های گریزاز مرکز

شرکت صنایع پمپ سازی ایران (پمپران) در سال ۱۳۵۲ هجری شمسی با هدف تولید انواع

پمپ برای مصارف شهری، کشاورزی و صنعتی تأسیس شده است.

پمپران از ابتدای فعالیت با انعقاد قرارداد انتقال تکنولوژی از شرکت کا.اس.ب آلمان به مدت ۲۰ سال، انواع محصولات خود را تحت لیسانس تولید نموده و باعث نهاد یته شدن تکنولوژی پمپ در ایران شده است.

پمپران در شهر تاریخی و صنعتی تبریز در ۶۰۰ کیلومتری شمال غربی تهران با مساحت ۸۷۵۰۰ مترمربع تأسیس شده و کل زیربنای کارگاههای تولیدی، آزمایشگاهی و پشتیبانی آن حدود ۳۰۰۰۰ مترمربع و تعداد کارکنان شرکت حدود ۵۲۵ نفر می‌باشد.

پمپران از سال ۱۳۷۰ به سهامی عام تبدیل شده و در حال حاضر دارای بیش از هزار و پانصد سهامدار است و سهام آن روزانه در بازار بورس تهران خرید و فروش می‌شود.

پمپران اکنون به یک گروه تبدیل شده و با سرمایه‌گذاری در شوکت‌های متعدد فعالیت خود را توسعه داده است، در حال حاضر شرکت‌های گروه شامل موارد زیر است:

- پمپ سمنان انرژی - تولید کننده انواع پمپهای تأسیساتی و خانگی
- پمپ سازی نوید سپهند - تولید کننده انواع پمپهای فاضلابی، ملخی شناور، نفتی و پتروشیمی
- صنایع نوید موتور - تولید کننده انواع الکتروموتورهای صنعتی و خانگی
- راشا - تولید کننده انواع قطعات ریخته‌گری
- معین آبشار - طراحی و نصب ایستگاههای پمپاز
- تلمبه‌سازان تبریز - توزیع قطعات یدکی و خدمات پس از فروش
- بیوند آویزه - واردات، صادرات و مشاوره

پمپران کلیه محصولات خود را تحت استاندارد بین‌المللی ایزو ۹۰۰۱-۲۰۰۰ تولید می‌نماید و صرف کنندگان پمپ را از کیفیت محصولات خود مطمئن می‌سازد. پمپران در اغلب شهرهای ایران و بخش کشورهای جهان دارای نمایندگی فروش است و مشتریان می‌توانند با نرخ یکسان، محصول مورد نیاز خود را از نزدیکترین نمایندگی خریداری نمایند.

پمپیران موفقیت و رشد خود را در آینده چستجو می کند و در تلاش است که:

- کیفیت خود را ارتقاء دهد.
- محصولات فعلی خود را متنوع تر کند.
- محصولات چدید تولید نماید.
- در صنایع تکمیلی و هم خانواده سرمایه گذاری کند.
- زمان تحويل را به حداقل برساند.
- رضایت مشتری را جلب نماید.

پمپiran و گروه شرکت های اقماری محصولات زیر را تولید می کنند:

- الکتروموتورهای شناور چاه عمیق
- پمپ های شناور چاه عمیق
- پمپ های گریز از مرکز
- پمپ های گریز از مرکز (با آب دهی زیاد)
- پمپ های گریز از مرکز فشار قوی چند طبقه
- پمپ های گریز از مرکز یکپارچه
- پمپ های گریز از مرکز گل کش
- پمپ های سیرکولاسیون آب گرم
- پمپ های تغذیه دیگ بخار
- پمپ های کف کش شناور
- پمپ های لجن کش شناور
- پمپ های ملخی شناور
- پمپ های فولادی نفت و پتروشیمی
- انواع الکتروموتورهای خانگی و صنعتی
- انواع قطعات ریخته گری
- سایر الکتروموتورها و پمپ های سفارشی

فهرست مطالب

عنوان		صفحته
۱- ساختمان پمپ	۱	
۱-۱- کاربرد	۱	
۲- محدودیت فشار و دما	۲	
۲- برپا کردن	۲	
۲-۱- فونداسیون	۲	
۲-۲- روش حمل	۲	
۳- نصب	۳	
۴-۱- ترازوگردن موتور پمپ روی شاسی	۴	
۴-۲- ابعاد انتهای محور	۴	
۴-۳- اتصالات	۴	
۴-۴-۱- مسیر مکش منفی	۸	
۴-۴-۲- مسیر مکش با ارتفاع مثبت	۸	
۴-۴-۳- مسیر تعادل خلاء	۸	
۴-۴-۴- مسیر رانش	۸	
۵- محافظه کوپلینگ	۱۲	
۶- بازرگانی تهایی	۱۲	
۳- آماده سازی؛ راه اندازی و توقف	۱۲	
۱-۱- آماده سازی و راه اندازی	۱۲	
۱-۱-۱- راه اندازی در مکش منفی	۱۳	
۱-۱-۲- راه اندازی در مکش مثبت	۱۳	
۱-۱-۳- محفظه آبیندی با نوار آبیندی	۱۴	
۱-۱-۴- محفظه آبیندی با آبیند مکانیکی	۱۴	
۲- توقف	۱۴	
۳- توقف طولانی مدت	۱۴	

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱۵	۴- راهکارهای بهره برداری
۱۵	۵- تعمیرات
۱۵	۱-۱- آبیندی محور
۱۵	۱-۱-۱- محفظه آبیندی با نوار آبیندی
۱۶	۱-۱-۲- تعویض نوارهای آبیندی
۱۸	۱-۱-۳- آبیند مکانیکی
۲۰	۲-۱- یاتاقان‌ها
۲۰	۲-۱-۱- یاتاقان با روانکار گریس (آرایش استاندارد)
۲۰	۲-۱-۲- یاتاقان با روانکار روغن (آرایش مخصوص)
۲۲	۲-۱-۳- مشخصات یاتاقان‌های انواع پمپ
۲۳	۲-۱-۴- دمای یاتاقان
۲۳	۲-۱-۵- مشخصات روانکار
۲۳	۲-۲-۱- گریس
۲۳	۲-۲- ۲- روغن
۲۴	۲-۲-۳- ۳- مقدار روانکار لازم
۲۴	۶- راهنمای عیب‌یابی پمپ‌های گریز از مرکز
۲۹	۷- دموتاژ و موتناژ پمپ‌های اتانزرم
۲۹	۱-۱-۱- دموتاژ پمپ
۳۰	۱-۲- موتناژ پمپ
۳۶	۱-۳- توصیه‌هایی برای قطعات یدکی
۳۷	۱-۴- تمای پرشی و لیست قطعات
۳۷	۲-۱- پمپ‌های گریز از مرکز اتانزرم یا شماره محور ۱/۲۵ و ۲۵/۱
۳۹	۲-۲- پمپ‌های گریز از مرکز اتانزرم یا شماره محور ۳۵ و ۴۵
۴۱	۲-۳- پمپ گریز از مرکز اتانزرم ۵۰۰-۳۰۰ با شماره محور ۱/۶۵

۱- ساختمان پمپ

از نظر ساختمان، این پمپ ها کریز از مرکز، افقی، یک طبقه، تک مکش، با مکش انتهائی و دارای پایه یاتاقان هستند و شیپوره خروجی سیال عمود بر محور پمپ قرار می‌گیرد. ابعاد اصلی و منحنی های عملکرد نامی آنها مطابق DIN 24255 می‌باشد. پروانه از نظر هیدرولیکی بالانس بوده و به صورت یکسر آویز^۱ تنصب می‌شود، آبیندی محور با مجموعه نوارهای گرافیتی یا توسط آبیند مکانیکی انجام می‌گیرد. جهت حفاظت محور، بوش قابل تعویض از جنس آلیاژ کروم نیکل در ناحیه آبیندی روی محور سوار می‌شود.

تکیه گاههای محور عبارتند از دو بلبرینگ شیار عمیق گریس کاری شده، که در صورت نیاز می‌توان یاتاقان را به صورت روانکاری با روغن نیز تهیه نمود. محفظه حلزونی یک تکه بوده و با پایه های نگهدارنده آن به صورت یکپارچه ریخته گری می‌شود. محفظه حلزونی توسط چهار عدد پیچ به شاسی بسته می‌شود. این پمپ ها به صورت مجموعه های قابل انفصالت^۲ ساخته می‌شوند و مجموعه پروانه و روتور به علاوه پایه یاتاقان را بمنظور سرویس یا تعمیر میتوان یک جا از طرف موتور از شبکه پمپاژ جدا نمود.^۳ (بدون باز کردن محفظه حلزونی پمپ از خطوط لوله).

۱-۱- کاربرد

توصیه می‌شود که این پمپ ها برای پمپاژ سیالات تمیز که حاوی مواد ساینده و ذرات چامد نیستند و سیالاتی که در قطعات پمپ خوردگی شیمیایی یا مکانیکی ایجاد نکنند، بکار روند. ترکیب و نوع آبیندی محور پستگی به دعای کارکرد پمپ دارد. (جدول ۱)

جدول (۱)

از ۵۰°C-تا ۱۱۰°C	آبیندی با نوار گرافیت
از ۵۰°C-تا ۱۴۰°C	آبیندی مکانیکی

۱-۲- محدودیت فشار و دما

جدول (۲)

چن محفظه	حداکثر فشار مجاز در خروجی پمپ	دمای سیال مورد پمپاز
چدن خاکستری GG-25	۱۰	۱۴۰°C تا ۳۰°C بیش از ۱۲۰°C تا حداکثر ۱۶۰°C
برنز G-SnBz10	۱۰	۱۴۰°C تا ۵۰°C بیش از ۱۲۰°C تا حداکثر ۱۶۰°C
چدن داکتیل GGG-42	۱۶	۱۲۰°C تا ۴۰°C بیش از ۱۲۰°C تا حداکثر ۱۶۰°C

۲- برپا کردن^۱

اگر برپا کردن مجموعه موتور و پمپ در محل بهره برداری با اشکال یا سهل انگاری انجام گیرد، در مدت کوتاهی عملکرد پمپ دچار اختلال شده و سایش شدید در اجزای داخلی پمپ روی خواهد داد. لذا لازم است مطالب ذیل به دقت مورده توجه قرار گیرد:

۱- فونداسیون

شاسی دستگاه از چدن خاکستری ریخته گری شده و یا با جوشکاری پروفیل های فولادی مانند ناوادانی، نیشی، تیرآهن و یا صفحات خم کاری شده ساخته می شود. انتخاب بین این دو روش بستگی به اندازه پمپ و حرکه آن دارد. شاسی های ساخته شده از چدن و قطعات فولادی در حد قابل تبول محکم و بی لرزش است. بتایراین حتماً لازم نیست که این شاسی ها روی فونداسیون نصب شود. برای چنین شاسی هایی سه نقطه اتکا کافی است. در مواردی مجموعه سوار شده روی شاسی مستقیماً در گنار رودخانه یا چاه قرار داده می شود.

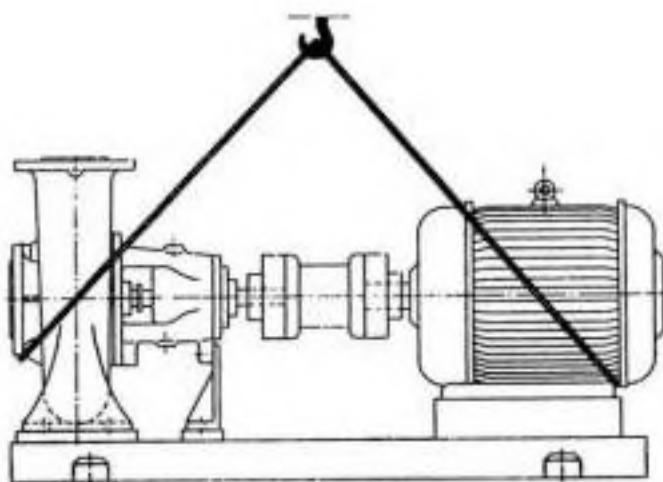
1- Erection

در صورت نصب روی فونداسیون بتنی باید اطمینان حاصل شود که فونداسیون قبل از جایگذاری مجموعه تجهیزات پمپاژ به طور کامل خشک و سفت شده باشد.

۲-۲- روش حمل

در موقع حمل الکتروپمپ کوبله شده طناب را (مطابق شکل زیر) زیر پمپ و موتور قرار دهید. از وصل نمودن طناب به حلقة روی الکتروموتور خودداری نمایید.

شکل ۱- روش حمل الکتروپمپ کوبله شده

۳-۲- نصب

پس از جاگذاری مجموعه پمپاژ (مотор پمپ و شاسی) روی فونداسیون باید شاسی را تراز نمود. این عمل به کمک یک تراز بنایی و ورقهای نازک فلزی^۱ انجام می‌گیرد. هدف از تراز نمودن ایجاد شرایط کارکرد آرام و بدون لرزش است. برای تأمین این هدف توصیه می‌شود شاسی روی لرزه‌گیرهای لاستیکی یا فلزی سوار شود و اتصالات ضربه‌گیر بین پمپ و لوله‌های مکش و رانش نصب شود.

اگر از شاسی‌های ساخته شده از چدن و یا پروفیل‌های فولادی استفاده شود کافیست پیچ‌های

فونداسیون در بتن جاسازی شود. در مورد شاسی هایی که با جوش دادن و رتنهای فولادی ساخته شده است باید پس از تراز کردن شاسی، اطراف آن با لایهای از سیمان زودگیر محکم شود. در این صورت باید اطمینان حاصل شود که تمام گوشه و کنار شاسی کاملاً با سیمان پرسه و حفره ای باقی نمانده است.

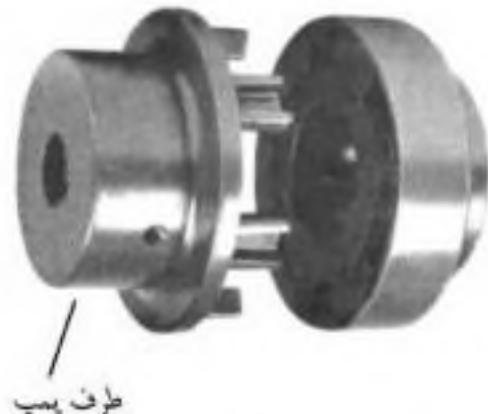
پس از سفت شدن ملات نیز باید مهره های فونداسیون به ترتیب و تا حد امکان محکم بسته شود.

۲-۳-۱- تراز کردن موتور پمپ روی شاسی

در پمپ هایی که مستقیماً به محرکه وصل می شوند اغلب از کوپلینگ قابل انعطاف (شکل ۲ و ۳) استفاده می شود.

شکل ۳- کوپلینگ قابل انعطاف با قطعه واسطه

شکل ۲- کوپلینگ قابل انعطاف

مزیت استفاده از کوپلینگ با قطعه واسطه در آن است که هنگام تعمیر پمپ نیازی به باز کردن بیچ های اتصال محرکه و چابچایی آن نیست.

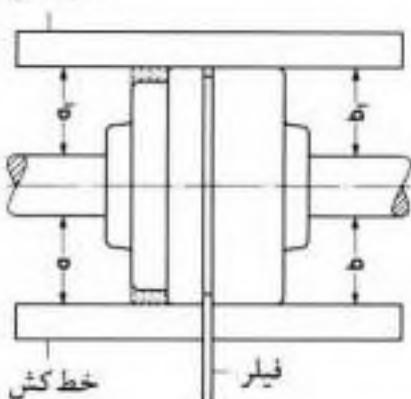
در صورتی که مجموعه شاسی، پمپ و محرکه توسط شرکت پمپiran فراهم شود، کوپلینگ قبل از بارگیری تراز می شود. با وجود این لازم است پس از نصب مجموعه روی فونداسیون باز هم تراز بودن کوپلینگ کنترل شود.

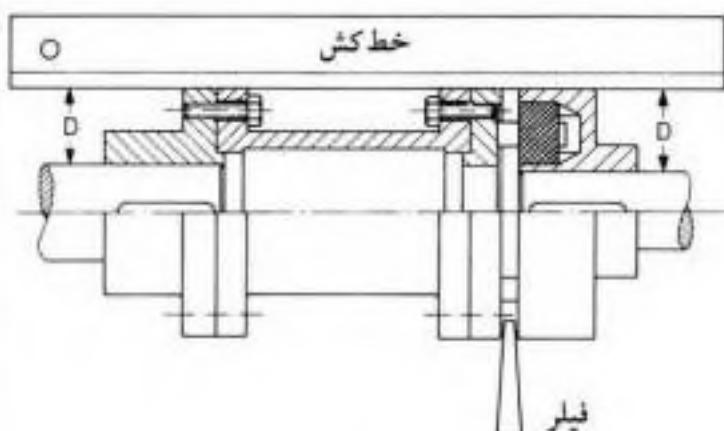
برای کنترل درستی تراز بودن کوپلینگ، کافیست یک خطکش صاف روی دو نیمه کوپلینگ به موازات محور قرار داده شود. باید در هر نقطه از پیرامون کوپلینگ فاصله خطکش از محور به یک اندازه باشد. همچنین فاصله بین سطوح متقابل دو نیمه کوپلینگ باید یکسان باشد. این موارد را نیز می‌توان توسط فیلر یا ابزارهای اندازه‌گیری کنترل نمود. (شکل ۴ و ۵).

در شرایطی که تعداد زیادی کوپلینگ باید کنترل شود می‌توان ابزار مخصوصی را ساخت تا این عمل با سرعت و دقت بیشتری انجام گیرد (شکل ۶). هرگاه پس از کارکردهای طولانی نشانه‌های سایش در قطعات قابل انعطاف کوپلینگ مشاهده شود باید به موقع با قطعات جدید تعویض شود.

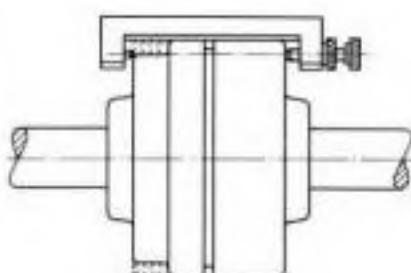
خطکش

شکل ۴- تراز کردن کوپلینگ به کمک خطکش و فیلر

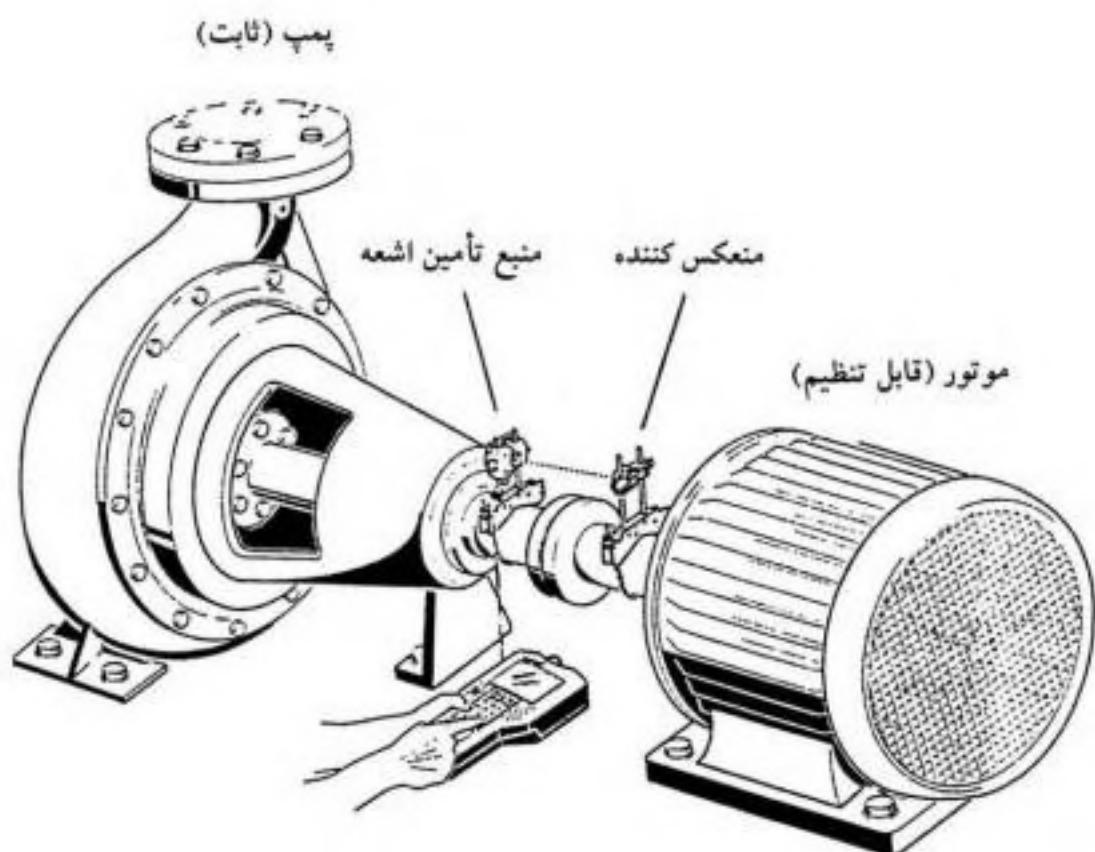
شکل ۵- تراز کردن کوپلینگ با قطعه
واسطه به کمک خطکش و فیلر

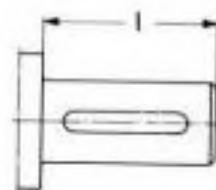
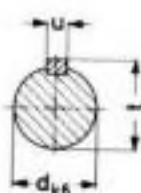
شکل ۶-الف - ابزار تراز کردن کوپلینگ

در شرکت پمپiran برای هم محور نمودن موتور پمپ های بزرگ از دستگاه لیزری دقیق استفاده میگردد (شکل ۶-ب).

شکل ۶-ب - دستگاه لیزری برای کنترل هم محوری موتور پمپ

انتهای محور طبق DIN 748
خارج مطابق DIN 6885

اندازه پمپ	انتهای محور			
	قطر d k6	l	U	t
۳۲-۱۲۵	۲۲	۵+	۸	۴۹/۹
۳۲-۱۶۰	۲۲	۵+	۸	۴۹/۹
۳۲-۲۰۰	۲۲	۵+	۸	۴۹/۹
۳۲-۲۵۰	۲۲	۵+	۸	۴۹/۹
۴۰-۱۷۵	۲۲	۵+	۸	۴۹/۹
۴۰-۱۹۰	۲۲	۵+	۸	۴۹/۹
۴۰-۲۰۰	۲۲	۵+	۸	۴۹/۹
۴۰-۲۵۰	۲۲	۵+	۸	۴۹/۹
۴۰-۳۱۰	۲۲	A+	۱+	۴۰/۳
۵۰-۱۷۵	۲۲	۵+	۸	۴۹/۹
۵۰-۱۹۰	۲۲	۵+	۸	۴۹/۹
۵۰-۲۰۰	۲۲	۵+	۸	۴۹/۹
۵۰-۲۵۰	۲۲	۵+	۸	۴۹/۹
۵۰-۳۱۰	۲۲	A+	۱+	۴۰/۳
۶۰-۱۷۵	۲۲	۵+	۸	۴۹/۹
۶۰-۱۹۰	۲۲	۵+	۸	۴۹/۹
۶۰-۲۰۰	۲۲	۵+	۸	۴۹/۹
۶۰-۲۵۰	۲۲	۵+	۸	۴۹/۹
۶۰-۳۱۰	۲۲	A+	۱+	۴۰/۳
۷۰-۱۷۵	۲۲	۵+	۸	۴۹/۹
۷۰-۱۹۰	۲۲	۵+	۸	۴۹/۹
۷۰-۲۰۰	۲۲	۵+	۸	۴۹/۹
۷۰-۲۵۰	۲۲	۵+	۸	۴۹/۹
۷۰-۳۱۰	۲۲	A+	۱+	۴۰/۳
۸۰-۱۷۵	۲۲	۵+	۸	۴۹/۹
۸۰-۱۹۰	۲۲	۵+	۸	۴۹/۹
۸۰-۲۰۰	۲۲	۵+	۸	۴۹/۹
۸۰-۲۵۰	۲۲	۵+	۸	۴۹/۹
۸۰-۳۱۰	۲۲	A+	۱+	۴۰/۳
۱۰۰-۱۷۵	۲۲	A+	۱+	۴۰/۳
۱۰۰-۱۹۰	۲۲	A+	۱+	۴۰/۳
۱۰۰-۲۰۰	۲۲	A+	۱+	۴۰/۳
۱۰۰-۲۵۰	۲۲	A+	۱+	۴۰/۳
۱۰۰-۳۱۰	۲۲	A+	۱+	۴۰/۳
۱۰۰-۴۰۰	۲۲	۱۱+	۱۲	۴۰/۳
۱۴۰-۲۰۰	۲۲	A+	۱+	۴۰/۳
۱۴۰-۲۵۰	۲۲	A+	۱+	۴۰/۳
۱۴۰-۳۱۰	۲۲	۱۱+	۱۲	۴۰/۳
۱۴۰-۴۰۰	۲۲	۱۱+	۱۲	۴۰/۳
۱۵۰-۲۰۰	۲۲	A+	۱+	۴۰/۳
۱۵۰-۲۵۰	۲۲	A+	۱+	۴۰/۳
۱۵۰-۳۱۰	۲۲	۱۱+	۱۲	۴۰/۳
۱۵۰-۴۰۰	۲۲	۱۱+	۱۲	۴۰/۳

ابعاد به میلیمتر

شکل ۷- ابعاد انتهای محور به میلیمتر

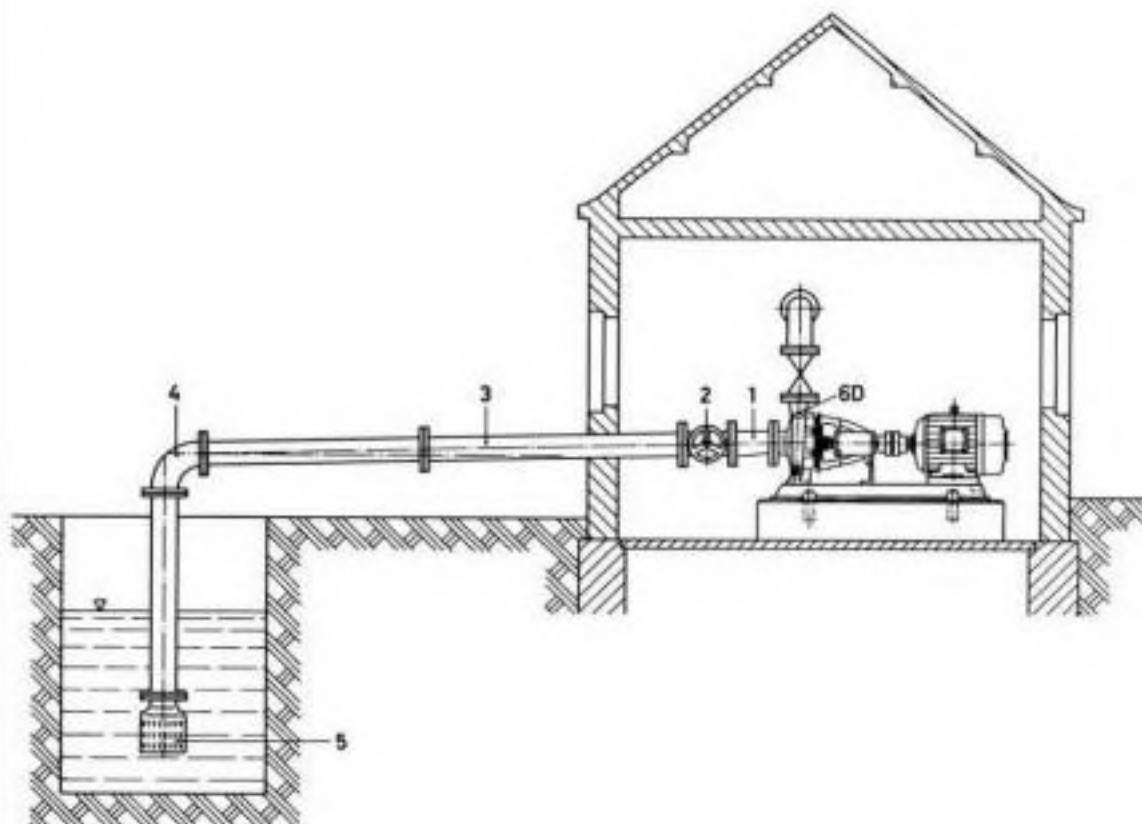

۴-۲-اتصالات

لوله کشی مسیرهای ورودی و خروجی پمپ باید به نحوی انجام گیرد که هیچگونه تنش و کشش روی پمپ اعمال نشود. در هر حال باید از پمپ به عنوان تکیه گاه سامانه لوله کشی استفاده نمود.

۴-۲-۱-مسیر مکش منفی^{*}

برای آنکه پمپ به نحو مناسبی کار کند لازم است لوله مسیر مکش به طرز صحیح نصب شود. این مسیر باید مطلقاً بدون نشستی بوده و امکان حبس هوا وجود نداشته باشد به این منظور باید لوله در جهت پمپ شبیب صعودی داشته باشد.

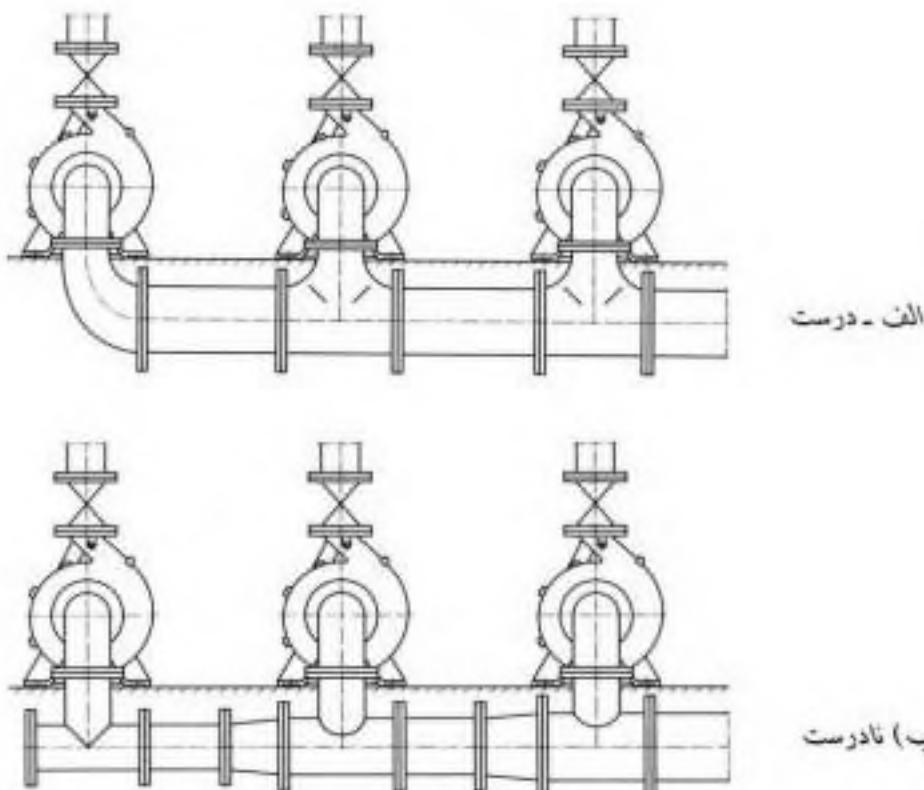

شکل ۸-وضعیت صحیح سیر مکش منفی

*- مکش منفی به حالت اقلاتی می شود که پمپ بالاتر از سطح آب نصب می شود.

- * در تبدیل متقارن شماره (۱) امکان حبس هوا وجوده دارد لذا از تبدیل خارج از مرکز که انحراف آن به سمت پایین باشد استفاده می شود.
- * دسته شیر قطع و وصل شماره (۲) در حالت عمودی می تواند عامل حبس هوا باشد بنابراین شیر را به صورتی نصب می کنند که دسته آن به صورت افقی یا به طرف پایین قرار گیرد. (لازم به تذکر است که شیر مسیر مکش هنگام کار پمپ باید کاملاً باز باشد).
- * لوله مکش شماره (۳) باید دارای شبیب صعودی ثابت و همواری در جهت پمپ باشد.
- * فقط باید از زانوها و اتصالات شماره (۴) استاندارد استفاده شده و از ایجاد گوششای تیز در مسیر حرکت سیال اجتناب شود.
- * سوپاپ و صافی ورودی شماره (۵) باید دست کم ۵/۰ متر پایین تر از حداقل سطح آب ممکن الوقوع و ۵/۰ متر بالاتر از کف حوضچه مکش نصب شود تا از ورود هوا و شن و سایر اجسام خارجی به پمپ جلوگیری شود.
- * در پوش 6D محل هوایگیری و پر کردن لوله مکش می باشد.
- * قطر نامی فلانچ هیچ اطلاعی در مورد قطر صحیح لوله مکش بدست نمی دهد بنابراین تعیین قطر لوله مکش باید براساس ارتفاع موقعیت نصب از سطح دریا، NPSH لازم نقطه کار پمپ، افت اتصالات مکش و دمای سیال انجام گیرد. سرعت جریان در لوله مکش باید از ۲ متر بر ثانیه بیشتر شود، بطور کلی بهتر است برای هر پمپ لوله مکش جداگانه نصب شود، اگر به دلایل عملی این کار محدود نباشد، قطر لوله کلکتور باید طوری انتخاب شود که سرعت جریان تا حد قابل قبول کم بوده و در عین حال بهتر است قطر لوله کلکتور تا ورودی آخرین پمپ یکسان باشد. (شکل ۹-الف و ب)

شکل ۹- اتصال چند پمپ به لوله کلکتور

* از هر گونه پیچ تند و تغییر سطح مقطع شدید و ناگهانی پرهیز شود. اطمینان حاصل شود که لبه داخلی واشرهای آبتدی فلنجها در مسیر جریان سیال مانع ایجاد نکنند.

* گاهی به جای عملکرد سوپاپ ورودی از یک پمپ هوایگیری، که به لوله مکش متصل شده، استفاده می شود. در این صورت نیز بهتر است از صافی استفاده شود تا از نفوذ اجسام خارجی به داخل پمپ جلوگیری شود.

۲-۴-۲- مسیر مکش با ارتفاع ثابت

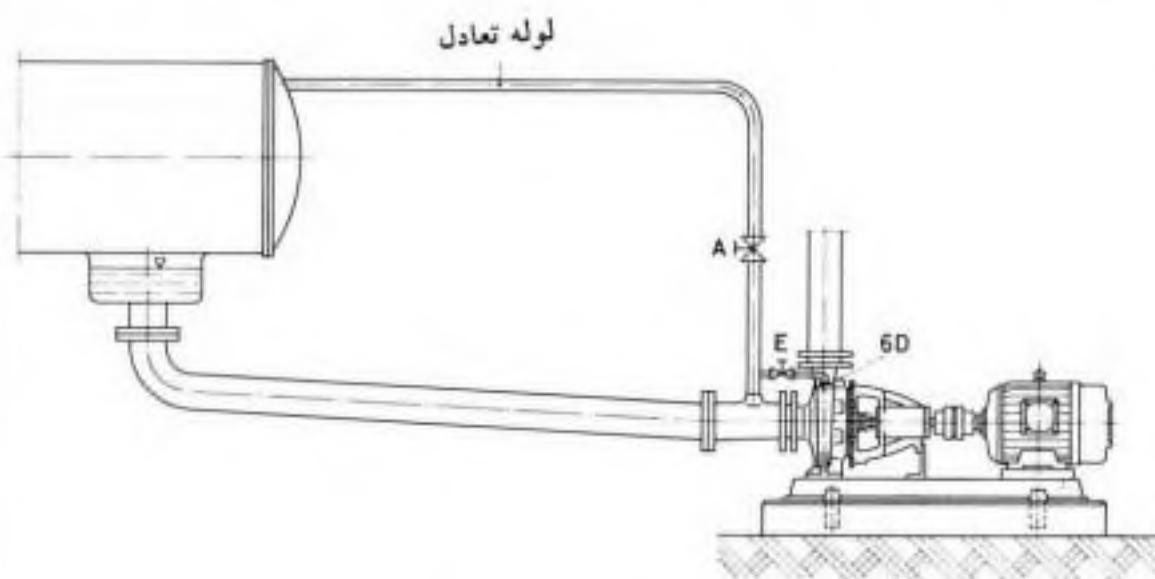
در مسیر مکش با ارتفاع ثابت (وضعیتی که مخزن مکش بر پمپ سوار است) نیز وجود شیر قطع و وصل لازم است تا بتوان هنگام بازرسی و تعمیرات، پمپ را از منبع مربوطه جدا کرد. این شیر هنگام بهره برداری از پمپ باید کاملاً باز باشد. لوله مکش باید با شیب یکنواخت نزولی به طرف پمپ نصب شود تا از حبس هوا جلوگیری شود (شکل ۱۰). به غیر از اختلاف در جهت شیب بقیه موارد

بند ۱-۴-۲ در این مورد نیز باید رعایت شود، مسیر لوله مکش باید قبل از اتصال پمپ شسته شود تا از ورود گذارهای جوشکاری، برآدهای لوله و سایر اجسام خارجی به داخل پمپ جلوگیری شود.

۳-۴-۲- مسیر تعادل خلاء

اگر مانند پمپهای کندانس، سیال از منبع تحت خلاء وارد پمپ شود، توصیه می‌شود که مسیر تعادل، به نحوی که در شکل (۱۰) مشخص شده است، نصب شود. بخصوص در مواردی که ارتفاع مکش کم باشد. به این ترتیب هوا و حبابهای گاز که همراه سیال وارد مسیر پمپاژ شده است از طریق این لوله دوباره به مخزن مکیده می‌شود. لوله باید تا حد امکان نزدیک به ورودی پروانه پمپ وصل شده و به بالای مخزن خلاء باز گردد. قطر لوله به ظرفیت پمپ بستگی دارد و معمولاً بین ۱ تا ۲ اینچ است.

شکل ۱۰- مسیر مکش مثبت و مسیر تعادل خلاء

نقطه بالای محفظه پمپ (سوراخ هواگیری 6D) باید توسط یک لوله کوتاه به مسیر تعادل خلاء وصل شود تا پمپ قبل از راه اندازی هواگیری شود. روی این لوله شیر ضد خلاء E نصب می‌شود که باید پس از هواگیری و قبل از راه اندازی بسته شود. شیر قطع و وصل اصلی مسیر تعادل A باید در زمان بکاربریدن پمپ کاملاً باز باشد و فقط هنگام خاموش بودن پمپ بسته شود.

۲-۴-۴- مسیر رانش

قطر اسخن فلنج رانش پمپ راهنمای مناسبی چهت انتخاب قطر لوله رانش نیست و در این مورد نیز باید آبدھی موره نیاز و موارد فنی اقتصادی در نظر گرفته شوند به نحوی که سرعت جریان در لوله رانش از ۳ متر در ثانیه (در محل ایستگاه پمپاز) تجاوز ننماید. از گوشه ها و انشعابات تیز در مسیر اجتناب شود، اگر ارتفاع رانش بیش از ۱۵ متر بوده و یا طول مسیر به نحو قابل ملاحظه ای زیاد باشد، باید از شیر یکطرقه ای بین پمپ و شیر فلکه خروجی استفاده نمود، این شیر می تواند هرگونه ضربه قوی را که هنگام خاموش شدن ناگهانی پمپ اتفاق می افتد جذب کرده و از وارد آمدن صدمه به پمپ و سوپاپ مکش جلوگیری نماید. همچنین توصیه می شود یک شیر دروازه ای نیز در این مسیر نصب شود، این شیر به منظور تنظیم تقطه کار پمپ و در صورت لزوم جلوگیری از افزایش بیش از حد توان جذبی آن پکار می رود.

۲-۵- محافظ کوپلینگ

بنابر مقررات ایمنی در اغلب کشورها نقطه هنگامی می توان از پمپ بهره برداری نمود که محافظ مناسبی روی کوپلینگ نصب شده باشد.

۲-۶- بازرسی نهایی

پس از تکمیل کارهای مشروح در بندهای ۱-۲ الى ۴-۴-۲ تراز بودن کوپلینگ باید یک بار دیگر به دقت کنترل شود و در صورت لزوم دوباره تراز شود، باید بتوان بدون تقلیل زیاد محور پمپ را از ناحیه کوپلینگ با دست چرخاند.

۳- آماده سازی، راه اندازی و توقف**۳-۱- آماده سازی و راه اندازی**

* کنترل شود که قطعه عینکی محافظه آبیندی با نیروی کم و به صورت متقارن بسته شده باشد، سفت کردن بیش از حد و یا کج قرار گرفتن آن باعث قطع جریان سیال خنک کننده محور و داغ کردن آن شده و ممکن است بوش روی محور معیوب گردد، در پمپ های کوچک با توان جذبی کم، سفت کردن بیش از حد قطعه عینکی باعث تحمیل اضافه بار به موتور خواهد شد.

- * هنگام چرخاندن محور با دست نباید اثری از صدای سایش غیرعادی وجود داشته باشد.
- * اگر پمپ دارای یاتاقان روانکاری با روغن است، محفظه یاتاقان باید تا سطح مجاز با روغن پر شود، (به بخش ۲-۲-۵ و ۲-۳-۵ مراجعه شود).
- * قبل از راه اندازی، پمپ باید توسط سیال موره نظر و به روش پر کردن هوایگیری شود.

۳-۱-۱- راه اندازی در مکش منفی

شیر قطع و وصل مسیر رانش باز می شود تا هوا بتوالد در زمان هوایگیری، از پمپ و مسیر مکش خارج شود. هوایگیری را می توان به کمک یک ظرف یا مخزن پر کننده و از طریق شیر روی سوراخ هوایگیری انجام داد و یا از یک پمپ دیگر به عنوان پمپ هوایگیری استفاده نمود. پس از تکمیل هوایگیری شیر مسیر رانش کاملاً پسته می شود.

۳-۱-۲- راه اندازی در مکش مثبت

شیر قطع و وصل مسیر رانش باز می شود تا هوا در زمان هوایگیری، از پمپ خارج شود. سپس شیر قطع و وصل مسیر مکش به آرامی باز می شود تا پمپ هوایگیری شود. در نهایت شیر مسیر رانش را پسته و وجود فشار مثبت در مکش بازرسی می شود.

پمپ با شیر پسته مسیر رانش راه اندازی می شود. در راه اندازی اولیه، جهت چرخش محور بررسی شود. در پمپ های راست گرد جهت چرخش در صورتی که از طرف کوپلینگ پمپ نگاه شود در جهت عقربه های ساعت خواهد بود. گاهی جهت صحیح چرخش با علامت پیکان روی پمپ مشخص می شود. اگر پمپ برعکس کار کند باید بلا فاصله متوقف شود. اگر محرکه پمپ الکتروموتور سه فاز باشد کافیست اتصال دو فاز در جعبه ترمیتال با هم عوض شود. بهتر است این کار توسط بر قرار انجام گیرد. پس از آنکه پمپ به دور کامل رسید، شیر مسیر رانش به آرامی باز می شود تا زمانی که فشار کار موره نظر روی فشارستج خوانده شود. در صورتی که توان موتور مطابق نقطه کار پمپ انتخاب شده باشد، باز کردن اضافی شیر پس از این نقطه ممکن است باعث اضافه بار کشیدن آن شود. توصیه می شود هنگام تنظیم نقطه کار از آمپرسنج استفاده گردد تا اطمینان حاصل شود که آمپر جذبی از مقدار مجاز تجاوز نمی کند.

۱-۳-۲- محفظه آبیندی با نوار آبیندی

گلند (قطعه عینکی) محفظه آبیندی (شکل ۱۳) با نیروی کم بسته می شود به طوریکه پس از راه اندازی مقدار قابل توجهی نشت وجود خواهد داشت. اگر پس از مدت معینی نشت به مقدار مناسب تقلیل پیدا نکرد، در حالیکه پمپ کار می کند، مهره های پیچ های دو سر مربوط به قطعه عینکی را باید به آرامی و بطور متقارن تا حدی سفت نمود که نشت آب بصورت قطره قطره باشد. اگر قطرات آب از محفظه آبیندی خارج نشود و یا خروج دود مشاهده گردد باید مهره ها را به آهستگی شل کرد. پس از تجدید نوارهای محفظه آبیندی تا زمانی که نوارهای مذکور خوب جا نیافتداده اند بازدیدهای مرتب و تنظیم های متوالی لازم خواهد بود.

۱-۴- محفظه آبیندی با آبیند مکانیکی

پمپ هایی که دارای آبیند مکانیکی هستند هرگز نباید، تحت هیچ شرایطی، قبل از هوایبری کامل حتی بطور کوتاه مدت و آزمایشی راه اندازی شوند. زیرا این عمل منجر به صدمه دیدن^۱ آبیند مکانیکی خواهد شد. ممکن است در مراحل اولیه راه اندازی نشت آب قابل ملاحظه شود ولی پس از جا افتادن آبیند مکانیکی نشت آب پنهان می آید.

۲-۲- متوقف کردن

شیر قطع و وصل مسیر رانش بسته شود. در صورت امکان شیر مربوط به خلاء سنج مسیر مکش نیز بسته شود. پس از خاموش کردن محرکه، آرام و یکنواخت بودن چرخش محور تا توقف کامل آن را تحت نظر قرار دهید. اگر احتمال بخ زدن آب داخل پمپ وجود دارد آب آنرا با باز کردن در پوش تخلیه، خالی نمایید.

۲-۳- توقف طولانی مدت

اگر پمپ برای مدت زمان طولانی متوقف خواهد بود باید به دقت حفاظت شود. ممکن است در مواردی پمپ به طور کامل پیاده شده و پس از تمیز و خشک نمودن قطعات دوباره سوار شود. فلنچ های

1- Disintegration

مکش و رانش با درپوش پلاستیکی کور شود تا از ورود اجسام خارجی به پمپ جلوگیری گردد. تمام سطوح ماشینکاری شده که پس از سوار شدن پمپ در معرض هوا باشد باید با مواد محافظ خوب پوشش داده شود یا حداقل روغن یا گریس کاری شود.

اگر پمپ جهت تعمیرات به سازنده عودت داده می شود باید لخت آب آن کاملاً تخلیه شود و تمام فلنج ها به دقت درپوش زده شده و کور شود. پمپ باید همواره در حالت سوار شده کامل انتقال باید زیرا سطوح آبیندی قطعات مجرزا ممکن است در حین حمل و نقل صدمه بینند.

۴- راهکارهای بفره برداری

برای بفره برداری از هر پمپ راهکارهایی از طرف سازنده ارائه می شود. نکات ذیل مواردی است که باید بیشتر مورد توجه قرار گیرد:

- * پمپ باید در تمام اوقات به نرمی، و بدون سروصدما و لرزش کار کند.
- * سطح آب در حوضچه یا مخزن مکش و نشار در دهانه مکش پمپ در زمانهای مشخص بازرسی شود.
- * بار وارد بر مجموعه الکتروپمپ از طریق مقایسه نشار خروجی موثر پمپ و جریان جذبی موتور با مقادیر حک شده در پلاک آنها در فواصل زمانی معین بررسی شود.
- * محفظه آبیندی از نظر نشت بازرسی شود، بخصوص هنگامی که پمپ بطور منقطع (غیر مداوم) کار می کند.
- * در صورت وجود پمپ های رزرو^۱ در ایستگاه توصیه می شود که در فواصل زمانی مشخص راه اندازی شوند تا اطمینان حاصل شود که در موقع لزوم آماده کار در وضعیت مطلوب می باشند.

۵- تعمیرات

۵-۱- آبیندی محور

۵-۱-۱- محفظه آبیندی با نوار آبیندی

در این نوع آبیندی لازم است سیال بطور قطره قطره و تا حد تیاز از محفظه آبیندی خارج شود. اگر نشتی قطع شود یا خروج دود از محفظه مشاهده شود باید به تدریج مهرهای قطعه عینکی را شل نمود.

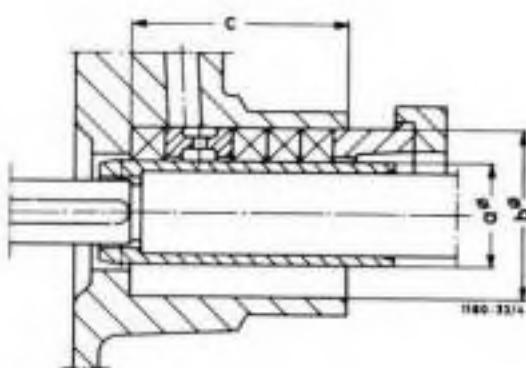
زمان تعویض نوارهای گرافیتی هنگامی است که در اثر سفت کردن مکرر مهره های قطعه عینکی مجموعه آبیند تقریباً به اندازه عرض یک نوار گرافیتی فشرده شود.

۵-۱-۵- تعویض نوارهای آبیندی

محفظه آبیندی فقط هنگامی کارکرده رضایت بخش خواهد داشت که با دقت و به طرز صحیح آبیندی شده باشد.

قبل از آبیندی، تمام اجزاء آبیندی کهنه باید از محفوظه آبیندی خارج شود. توصیه می شود ابزار مناسب مانند درآرهای قابل انعطاف و نرم استفاده شود تا از صدمه دیدن پذیره محفوظه آبیندی و بوش محافظه محور جلوگیری شود.

محل آبیندی به دقت تمیز شده و سطح موثر بوش محافظه محور بازرسی شود. اگر نشانه های ساییدگی خورده ای و زیری سطح دیده شد باید با بوش نو تعویض گردد. از نوارهای گرافیتی با ابعاد درست استفاده شود. (شکل ۱۱) و (جدول ۳)

شکل ۱۱- مقطع محفوظه آبیندی با نوار گرافیتی

هر دو سر نوارهای گرافیتی باید بطور صاف و تحت زاویه ۴۵ درجه بریده شود (شکل ۱۲). دو سر نوارهای گرافیتی باید هنگام جازدن آن تا حدی روی هم فشرده شوند.

شکل ۱۲- نوار آبیندی بریده شده

هر توار گرافیتی باید در روغن فرو برد شود و سپس به کمک حلقه محفظه آبیندی در محل خود جا زده شود، محل اتصال دو سر توارهای متواالی باید با 90° چرخش نسبت به یکدیگر قرار گیرد. شکل ۱۳ موقعیت حلقه خنک کاری بین توارهای آبیندی را نشان می دهد. حلقه های آبیندی و حلقه خنک کاری باید همواره به ترتیب مشخص شده جا زده شود.

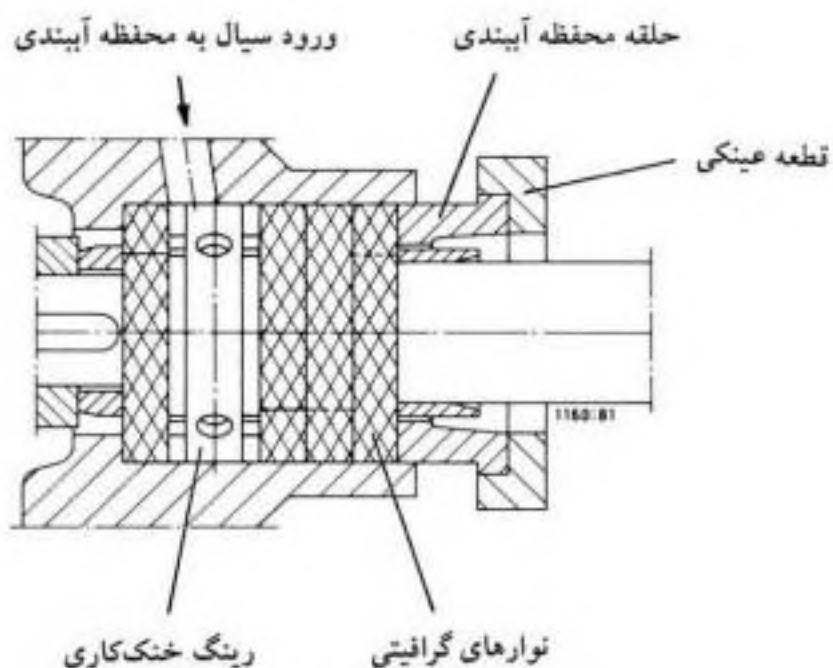
جدول (۳) ابعاد توارهای گرافیتی و موقعیت نصب آنها

تعداد حلقه ها (۱)	توار گرافیتی		ابعاد محفظه آبیندی			شماره محور	اندازه پمپ انبارم
	اندازه طول برش	اندازه	ϕ_a	ϕ_b	c		
۴ حلقة توار گرافیتی ۱ حلقة رینگ خنک کاری	۸۰x۸	۱۱۰	۴۵	۴۱	۵۱	۲۰/۱	۳۲-۲۰۰ تا ۳۲-۱۲۰
							۴۰-۱۶۰ و ۴۰-۱۲۰ ۵۰-۱۶۰ و ۵۰-۱۲۰ ۶۰-۱۲۰
۴ حلقة توار گرافیتی ۱ حلقة رینگ خنک کاری	۸۰x۸	۱۲۶	۴۰	۴۶	۵۱	۲۰	۳۲-۲۰۰ ۴۰-۲۰۰ و ۴۰-۲۰۰ ۵۰-۲۰۰ و ۵۰-۲۰۰ ۶۰-۲۰۰ و ۶۰-۱۶۰ ۸۰-۱۶۰
۴ حلقة توار گرافیتی ۱ حلقة رینگ خنک کاری	100x10	۱۶۰	۴۰	۴۰	۶۴	۲۰	۴۰-۳۱۰ ۵۰-۳۱۰ ۶۰-۳۱۰ و ۶۰-۴۰۰ ۸۰-۳۱۰ تا ۸۰-۲۰۰ ۱۰۰-۳۱۰ تا ۱۰۰-۱۶۰ ۱۲۰-۴۰۰ و ۱۲۰-۲۰۰ ۱۰۰-۴۰۰ و ۱۰۰-۲۰۰
۴ حلقة توار گرافیتی ۱ حلقة رینگ خنک کاری	100x10	۱۹۶	۵۰	۷۰	۶۴	۴۰	۸۰-۴۰۰ ۱۰۰-۴۰۰ ۱۲۰-۴۰۰ و ۱۲۰-۳۱۰ ۱۰۰-۴۰۰ و ۱۰۰-۳۱۰
۴ حلقة توار گرافیتی ۱ حلقة رینگ خنک کاری	120x12	۲۹۸	۸۰	۱۰۰	۸۰	۶۰/۱	۳۰۰-۵۰۰

(۱) در صورتی که قشار در مکش پمپ بینتر از یک بار باشد رینگ خنک کاری را درآورده و از دو عدد توار گرافیتی به جای آن استفاده نمی کنیم.

پس از جا زدن آخرین توار گرافیتی باید فاصله ای به اندازه حداقل ۴ میلیمتر در انتهای محل آبیندی باقی بماند تا قطعه عینکی به صورت صحیح در محل خود قرار گیرد. مهره های قطعه عینکی باید به تدریج و به صورت متقارن یا توبتی محکم شود.

شکل ۱۳- آرایش نوارهای گرافیتی در محفظه آبیندی

۵-۱-۳- آبیند مکانیکی

برای تعویض آبیند مکانیکی لازم است که پمپ پیاده شود. اجزاء آبیند مکانیکی باید به ترتیبی که در نقشه های مونتاژ مربوطه نشان داده می شود از محور پیاده شود. در جدول (۴) اتنوع آبیندهای مکانیکی روی محورهای به اقطار مختلف مشخص شده است. جهت اطلاع از رابطه اندازه پمپ و شماره محور به جدول (۳) مراجعه شود.

جدول (۴) انواع آبیندهای مکانیکی پمپ های گرینز از مرکز

نوع آبیندی مکانیکی	اندازه پمپ اندازه
MM-25	۳۲-۲۰۰ تا ۳۲-۱۲۵ ۴۰-۱۶۰ و ۴۰-۱۲۵ ۵۰-۱۶۰ و ۵۰-۱۲۵ ۶۰-۱۲۵
RN3-30	۳۲-۲۵۰ ۴۰-۲۰۰ و ۴۰-۲۰۰ ۵۰-۲۰۰ و ۵۰-۲۰۰ ۶۰-۲۰۰ و ۶۰-۱۶۰ ۸۰-۱۶۰
MG1-40	۵۰-۳۱۵ و ۴۰-۳۱۵ ۶۰-۳۱۵ و ۶۰-۲۰۰ ۸۰-۳۱۵ تا ۸۰-۲۰۰ ۱۰۰-۳۱۵ تا ۱۰۰-۱۶۰ ۱۲۵-۲۰۰ تا ۱۲۵-۲۰۰ ۱۵۰-۲۰۰ و ۱۵۰-۲۰۰
MG1-50	۱۰۰-۴۰۰ و ۸۰-۴۰۰ ۱۲۵-۴۰۰ و ۱۲۵-۳۱۵ ۱۵۰-۴۰۰ و ۱۵۰-۳۱۵
MG1-80	۳۰۰-۵۰۰

تمیزی محیط کار در هنگام نصب آبیند مکانیکی باید کاملاً رعایت شود. از هرگونه صدمه به سطوح آبیندی و اورینگ‌ها جلوگیری شود و اشرکا غذی یا اورینگ در هر بار پیاده شدن باید تعویض گردد.

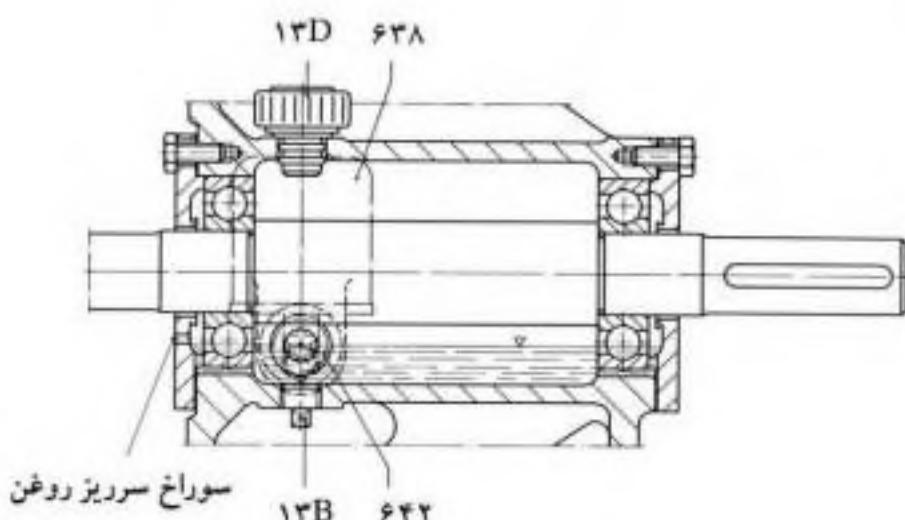
۵-۲- یاتاقان ها

۵-۱- یاتاقان با روانکار گریس (آرایش استاندارد)

بلبرینگ های شیار عمیق معمولاً با گریس روانکاری می شوند. گریسکاری اولیه یاتاقانها هنگام موتور از پمپ در کارخانه سازنده انجام می گیرد. اگر کارکرد روزانه پمپ ۸ ساعت باشد این گریس برای دو سال کافی خواهد بود. پس از دو سال باید یاتاقان بازدید شود. اگر شرایط سخت باشد باید دوره های بازدید، کمتر از دو سال تعیین شود. در صورت لزوم بلبرینگ ها به همراه محور از پمپ پیاده شده و پس از تمیز کاری با گریس تازه پر شده و روی پمپ سوار شوند. به مشخصات گریس و مقادیر لازم در پخش ۵-۳ اشاره شده است.

۵-۲- یاتاقان با روانکار روغن (آرایش مخصوص)

سطح روغن باید به صورت منظم از طریق بازدید شیشه روغن نما یا بیرون کشیدن سیخ روغن بازدید شود.

مشخصات	شماره قطعه
ثابت کننده سطح روغن	۶۳۸
شیشه روغن نما	۶۴۲
دربوش تخلیه روغن	۱۴B
دربوش هواگیری و پر کردن روغن	۱۴D

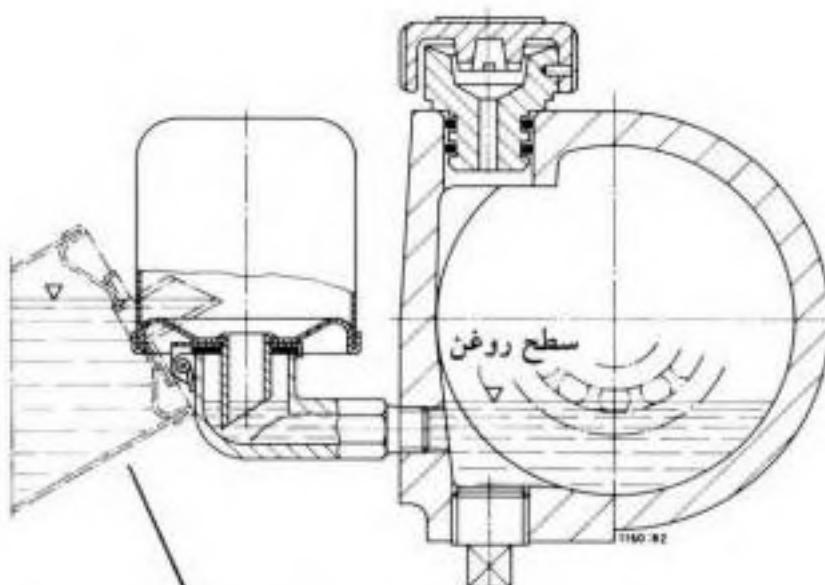
شکل ۱۴- روانکاری با روغن

پس از ۲۰۰۰ ساعت کارگرد، یاتاقان‌ها و اجزاء روغنکاری داخل پایه یاتاقان باید با نفت یا بتزول شستشو شود. طی این عمل محور به آرامی با دست گردش داده می‌شود. پس از تکمیل تمیزکاری و برطرف شدن تمام ذرات و تخلیه کامل مایع تمیز کننده، پایه یاتاقان با روغن تازه پر می‌شود. مشخصات و مقدار روغن لازم در بخش ۳-۵ ذکر شده است.

سطح روغن باید همواره در نصف شیشه روغن نما باشد. روغن اضافی از سوراخ سرربز روغن که در درپوش یاتاقان تعییه شده است تخلیه شود.

اگر پمپ دارای روغن‌دان ثابت کننده سطح روغن باشد، هنگامی که سطح روغن به زیر لبه زانویی آن برسد باید جهت پر کردن روغن‌دان اقدام شود.

برای پر کردن روغن فتحانی، می‌توان آنرا برگرداند

شکل ۱۵- ثابت کننده سطح روغن

۵-۲-۳- مشخصات یاتاقان های انواع پمپ

جدول (۵) مشخصات یاتاقان های انواع پمپ های کربز از مرکز

اندازه پمپ اندازه	اندازه یاتاقان با روانکار		اندازه پمپ اندازه	اندازه یاتاقان با روانکار	
	گریس	روغن		اندازه	گریس
۳۲-۱۲۵	6305 RS/C3	6305/C3	۸۰-۱۶۰	6305 RS/C3	6305/C3
۳۲-۱۶۰	6305 RS/C3	6305/C3	۸۰-۲۰۰	6307 RS/C3	6307/C3
۳۲-۲۰۰	6305 RS/C3	6305/C3	۸۰-۲۵۰	6307 RS/C3	6307/C3
۳۲-۲۵۰	6305 RS/C3	6305/C3	۸۰-۳۱۰	6307 RS/C3	6307/C3
			۸۰-۴۰۰	6409/C3	6409/C3
۴۰-۱۴۵	6305 RS/C3	6305/C3	۱۰۰-۱۶۰	6307 RS/C3	6307/C3
۴۰-۱۶۰	6305 RS/C3	6305/C3	۱۰۰-۲۰۰	6307 RS/C3	6307/C3
۴۰-۲۰۰	6305 RS/C3	6305/C3	۱۰۰-۲۵۰	6307 RS/C3	6307/C3
۴۰-۲۵۰	6305 RS/C3	6305/C3	۱۰۰-۳۱۰	6307 RS/C3	6307/C3
۴۰-۳۱۰	6307 RS/C3	6307/C3	۱۰۰-۴۰۰	6409/C3 ^۱	6409/C3
۵۰-۱۴۵	6305 RS/C3	6305/C3	۱۴۰-۲۰۰	6307 RS/C3	6307/C3
۵۰-۱۶۰	6305 RS/C3	6305/C3	۱۴۰-۲۵۰	6307 RS/C3	6307/C3
۵۰-۲۰۰	6305 RS/C3	6305/C3	۱۴۰-۳۱۰	6409/C3 ^۱	6409/C3
۵۰-۲۵۰	6305 RS/C3	6305/C3	۱۴۰-۴۰۰	6409/C3 ^۱	6409/C3
۵۰-۳۱۰	6307 RS/C3	6307/C3			
۶۰-۱۴۵	6305 RS/C2	6305/C3	۱۰۰-۲۰۰	6307 RS/C3	6307/C3
۶۰-۱۶۰	6305 RS/C3	6305/C3	۱۰۰-۲۵۰	6307 RS/C3	6307/C3
۶۰-۲۰۰	6305 RS/C3	6305/C3	۱۰۰-۳۱۰	6409/C3 ^۱	6409/C3
۶۰-۲۵۰	6307 RS/C3	6307/C3	۱۰۰-۴۰۰	6409/C3 ^۱	6409/C3
۶۰-۳۱۰	6307 RS/C3	6307/C3	۴۰۰-۵۰۰	6413/C3 ^۲	6413/C3

۶۴۱۳ AV

۱-بارینگ

6409 AV

۴-۲-۵- دمای یاتاقان

دمای یاتاقان می‌تواند تا 50°C بالاتر از دمای محیط باشد، بدون آنکه صدمه‌ای به یاتاقان وارد شود، اما نباید از 90°C تجاوز کند. دمای روی سطح خارجی محفظه یاتاقان اندازه‌گیری می‌شود.

۵-۳- مشخصات روانکار

۱-۳-۵- گریس

فقط از گریس‌های عرغوب با پایه لیتیوم جهت روانکاری بلبرینگ‌ها و روولبرینگ‌ها استفاده شود. گریس باید عاری از مواد رزینی و اسیدی بوده، تجزیه نشده و ایجاد لایه پایدار روی سطوح ننماید. عدد نفوذ^۱ آن بین ۲ تا ۳ باشد تا عدد نفوذ در زمان کار بین $20\text{ mm}/10\text{ min}$ باقی بماند. نقطه ریزش^۲ باید بالاتر از 175°C باشد.

۵-۲-۳- روغن

فقط از روغن با کیفیت بالا که از منابع معترض تهیه شده و دارای مشخصات ذیل باشد استفاده شود.

جدول (۶) مشخصات روغن

برای محیطی با دمای پائین	بیش از ۱۵۰۰ دور در دقیقه	تا ۱۵۰۰ دور در دقیقه	
۴۵۲۰	۵۵۳	۶	50°C در E
۳۰۱۷	۳۸۵۲۱	۴۵ تا ۳۰	50°C در C51
حداکثر ۰/۹	حداکثر ۰/۹	حداکثر ۰/۹	جرم مخصوص در 20°C
حداقل ۱۹۵	حداقل ۱۹۵	حداقل ۱۹۵	نقطه اشتمال $^{\circ}\text{C}$
+۰	+۰	+۰	نقطه چاری شدن $^{\circ}\text{C}$
کمتر از ۰/۳	کمتر از ۰/۳	کمتر از ۰/۳	عدد خشی‌سازی
کمتر از ۰/۰۵	کمتر از ۰/۰۵	کمتر از ۰/۰۵	ناخالص٪
۰	۰	۰	مواد سنگین٪

کلیه روغن موتورهای ۲۰ SAE دارای مشخصات فوق می‌باشند.

۳-۳-۵- مقدار روانکار لازم

جدول (۷) مقدار روانکار لازم برای هر پمپ

شماره محور	مقدار تقریبی روانکار لازم	روغن (لیتر)	گریس (گرم)
۲۵/۱	۱۵	۰/۲	۰/۲
۲۵	۱۵	۰/۲	۰/۳
۳۵	۲۰	۰/۳	۰/۶
۴۵	۴۰	۰/۶	

۴- راهنمای عیب یابی پمپ های گریز از مرکز

جدول (۸) عیب یابی و روش رفع آن

موارد عیب	شماره مربوط به رفع عیب
آبدھی پمپ کافی نیست	۸، ۷، ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱ ۲۸، ۱۸، ۱۱، ۱۰، ۹
موتور بار زیادی تحمل می کند	۲۷، ۲۶، ۲۰، ۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲
فشار خروجی پمپ زیاد است	۱۵
درجہ حرارت بلبرینگ ها زیاد است	۲۵، ۲۴، ۲۳، ۲۲
نشت آب از پمپ	۲۸
نشت زیاد آب از نوار گرافیتی محور	۲۲، ۲۱، ۲۰، ۱۹، ۱۷، ۱۶
پمپ روان کار نمی کند	۲۳، ۲۲، ۱۹، ۱۲، ۱۱، ۶، ۳ ۳۰، ۲۹، ۲۵
افزایش بیش از اندازه درجه حرارت داخل پمپ	۱۸، ۶، ۳
صدای پرخورد سنگ با قلز	۳۱

عیب و روش رفع آن:

- ۱- پمپ تحت فشار معکوس بسیار زیاد کار می کند.
- شیر فلکه خروجی را آنقدر باز کنید تا پمپ در نقطه کار خود تنظیم شود.
- ۲- پمپ فشار مورد نیاز شبکه را نمی تواند تأمین کند.
- پروانه ای با قطر بزرگتر انتخاب نمایید.)^۲
- سرعت دوران (موتور احتراق داخلی یا توربین) را افزایش دهید. (حداکثر دور مجاز را لحاظ کنید).
- ۳- پمپ و لوله ها کاملاً از آب پر نشده و احتیاج به هوایگیری دارند.
- پمپ و لوله ها را هوایگیری کنید.
- ۴- مسیر لوله یا کانال پروانه دچار گرفتگی شده است.
- اجسام خارجی را از داخل پمپ و یا لوله مکش خارج کنید.
- ۵- حبس هوا در لوله ها
- وضعیت لوله ها را اصلاح کنید.
- شیر هوایگیری تصب کنید.
- اتصالات مسیر لوله ها را از لحاظ آبیندی کنترل کنید.
- ۶- پمپ از عمق زیادی مکش می کند.
- ارتفاع مایع را در مخزن مکش تغییر دهید.
- شیر فلکه لوله مکش پمپ را کاملاً باز کنید.
- چنانکه افت فشار در لوله مکش زیاد است، وضعیت لوله های مکش را اصلاح نمایید.
- وضعیت صافی ها را در لوله مکش کنترل کنید.
- ۷- بار مکش پمپ زیاد است.
- مسیر مکش و صافی پمپ را تمیز کنید.
- ارتفاع مایع را در چاعک مکش تنظیم کنید.
- وضعیت مسیر مکش را اصلاح کنید.
- ۸- هوا به محفظه آب بندی نفوذ می کند.
- مجرای مایع خنک کاری را تمیز نمایید. در صورت لزوم مایع خنک کاری را از یک منبع خارجی تأمین نمایید و یا فشار مایع خنک کاری را افزایش دهید.
- نوار آبیندی محور را عوض کنید.

- ۹- جهت گردش معکوس است.
- چای دو سیم فاز را در تابلوی برق عوض کنید.
- ۱۰- سرعت دورانی خیلی کم است.^{۲)}
- سرعت دوران را افزایش دهید. (حداکثر دور مجاز را لحاظ کنید).
  - ولتاژ برق را کنترل نمایید.
- ۱۱- قطعات داخلی پمپ (پروانه یا رینگهای سایشی) بیش از حد فرسوده شده‌اند.
- آنها را تعویض کنید.
- ۱۲- فشار خروجی پمپ کمتر از مقدار لازم است.
- با تنظیم شیر فلکه لوله راتش نقطه کار مورد نظر را تنظیم نمایید.
  - در صورت تحمل بار زیاد به طور مداوم، پروانه را تراش بدهید.^{۳)}
- ۱۳- وزن مخصوص یا ویسکوزیته مایع مورد پمپاز بیش از اندازه است.
- با دفتر فنی «پمپiran» تماس بگیرید.
- ۱۴- پیچ‌های قطعه عینکی بیش از اندازه سفت است یا بطور یکسان سفت نشده است.
- پیچ‌های قطعه عینکی را تنظیم کنید.
- ۱۵- سرعت دوران بیش از اندازه است.
- سرعت دوران (موتور احتراق داخلی یا توربین) را کاهش دهید.^{۲)}
- ۱۶- نوار آبندی محور خراب شده است.
- وضعیت نوار آبندی را کنترل کرده و در صورت لزوم عوض کنید.
- ۱۷- سطح بیرونی بوش محافظ محور زبر بوده یا خراشیده شده است.
- بوش محافظ محور را عوض کنید.
- ۱۸- آبدهی خیلی کم است.
- میزان حداقل آبدهی را افزایش دهید.
- ۱۹- قطعه عینکی و یا محفظه آبند مکانیکی به طور صحیح در جای خود بسته نشده‌اند و یا جنس نوار گرافیکی صحیح انتخاب نشده است.
- اشکال را رفع کنید.

- ۲۰- پمپ به سختی کار می کند.
- وضعیت مکش را تغییر دهید.
  - پمپ را مجدداً تراز کنید.
  - روتور را بالانس دینامیکی کنید.
  - فشار دهانه ورودی پمپ را افزایش دهید.
- ۲۱- پمپ و موتور تراز نیستند.
- کوپلینگ را کنترل کرده و در صورت لزوم مجدداً تراز کنید.
- ۲۲- پمپ از تعادل خارج شده است.
- وضعیت اتصال لوله ها را کنترل کرده و محل اتصال پمپ را محکم کنید.
- ۲۳- فشار محوری بیش از اندازه است^۲)
- سوراخ های تعادل پروانه را تمیز کنید.
  - رینگ های سایشی را عوض کنید.
- ۲۴- مقدار نامتناسب و یا کیفیت پایین ماده روانکاری
- ماده روانکار کافی، با کیفیت مناسب بکار ببرید.
- ۲۵- فاصله صحیح بین کوپلینگ ها رعایت نشده است.
- طبق نقشه نصب، کنترل کنید.
- ۲۶- ولتاژ برق خیلی کم است.
- با اداره برق محل تماس بگیرید.
- ۲۷- موتور دوفاز کار می کند.
- فیوز خراب را عوض کنید.
- ۲۸- محل اتصال کابل ها را کنترل کنید.
- ۲۹- پیچ ها شل شده اند.
- پیچ ها را سفت کنید.
- ۳۰- واشر کاغذی را عوض کنید.

۲۹- روتور بالانس نیست.

روتور را تمیز کنید.

روتور را بصورت دینامیکی متوازن کنید.

۳۰- بلبرینگ ها خراب شده اند.

بلبرینگ ها را عوض کنید.

۳۱- پمپ دچار کاویناسیون (حفره زایی) شده است.

شیر فلکه رانش را تا قطع صدای برخورد سنگ با فلز، بیندید.

دمای سیال مورد پمپاژ را کاهش دهید.

دور پمپ را کمتر کنید.

۱) قبل از هر گونه رفع عیب از قطعات، ارتباط پمپ را از شبکه قطع نمائید.

۲) با شرکت پمپیران تماس بگیرید.

۳) این اشکال را می توان با تغییر قطر پروانه رفع نمود.

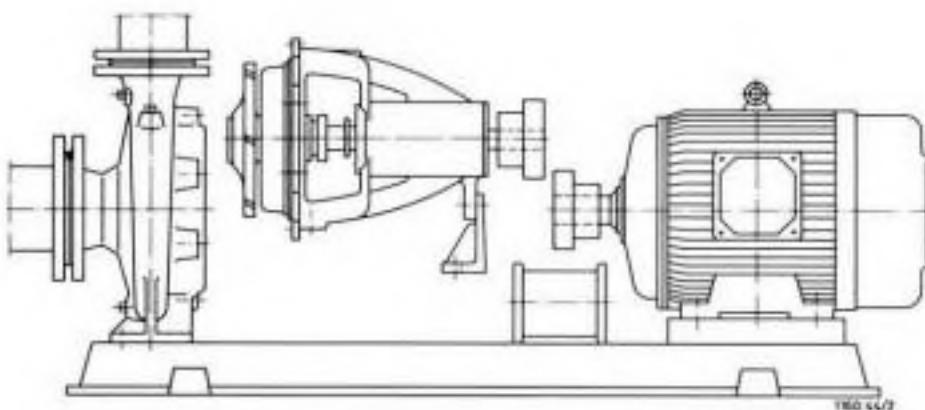

۷- دمونتاژ و مونتاژ پمپ های آتارم

دمونتاژ و مونتاژ را می بایست همیشه به کمک نقشه برش پمپ مربوطه انجام داد.

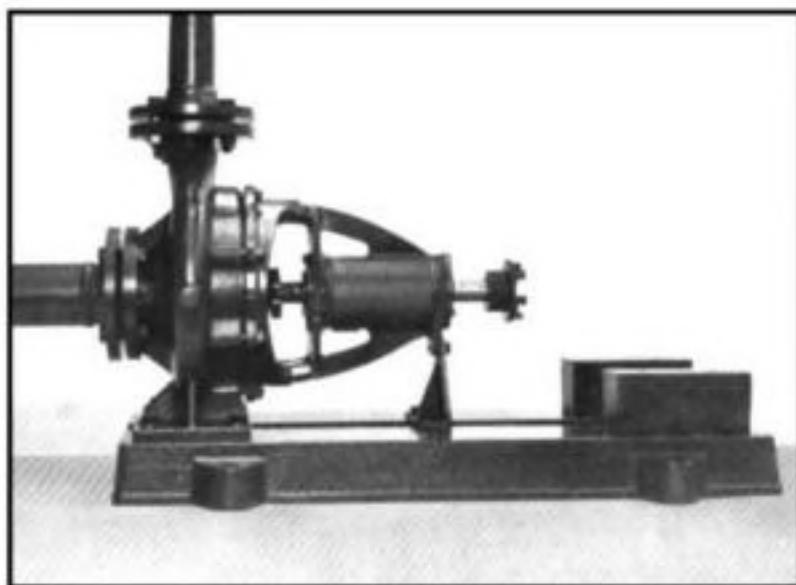
۷-۱- دمونتاژ پمپ

طراحی خاص پمپ های آتارم باعث می شود که هنگام دمونتاژ نیاز به باز کردن محفظه حلزونی نبوده و محفظه حلزونی بر روی شاسی و سیستم لوله کشی باقی بماند. چنانچه برای کوپلینگ از قطعه واسطه استفاده کنیم می توان بدون جابجا کردن الکتروموتور عمل دمونتاژ را انجام داد. (شکل ۱۶)

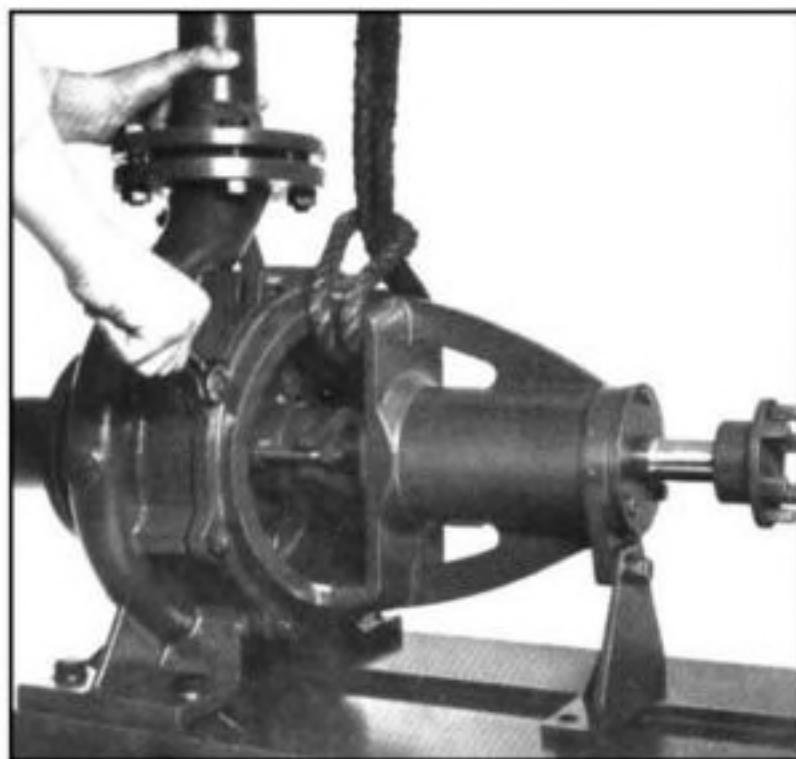

شکل ۱۶- مجموعه موتور پمپ با قطعه واسطه کوپلینگ

- ۱- در صورتی که کوپلینگ بدون قطعه واسطه باشد موتور را باز نموده و از روی شاسی بردارید. (شکل ۱۷)
- ۲- اگر کوپلینگ با قطعه واسطه باشد، قطعه واسطه را باز کنید.
- ۳- پایه گوئی را از روی شاسی باز کنید. (ولی همچنان بر روی پمپ باقی بماند).
- ۴- مهره پیچهای دو سر محفظه حلزونی را باز کنید. (شکل ۱۸)

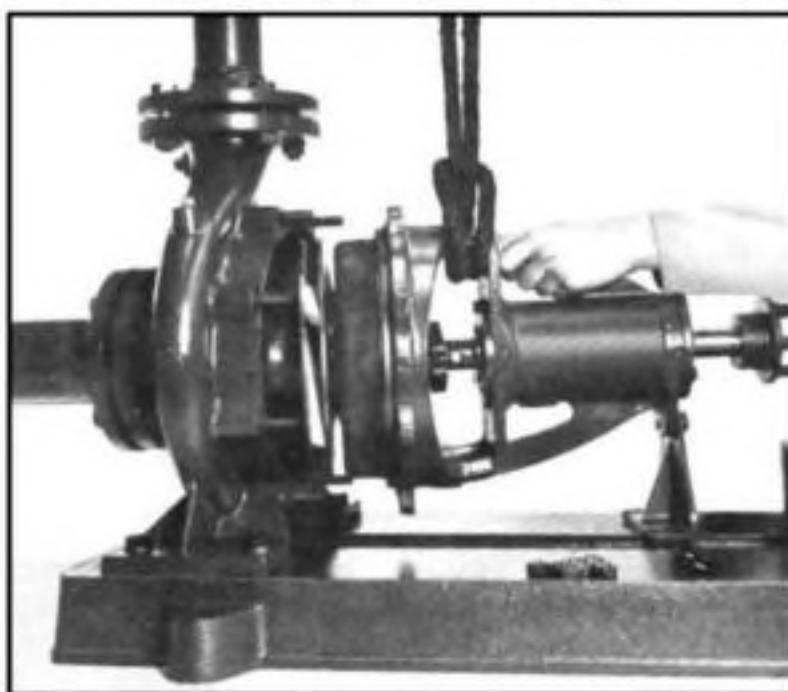
شکل ۱۷- موتور از روی شاسی باز شده است.

شکل ۱۸- باز کردن مهره های شش گوش محفظه

۴- محفظه یاتاقان را به همراه سریبوش محفظه و پروانه پمپ، به سمت بیرون بکشید. (شکل ۱۹)

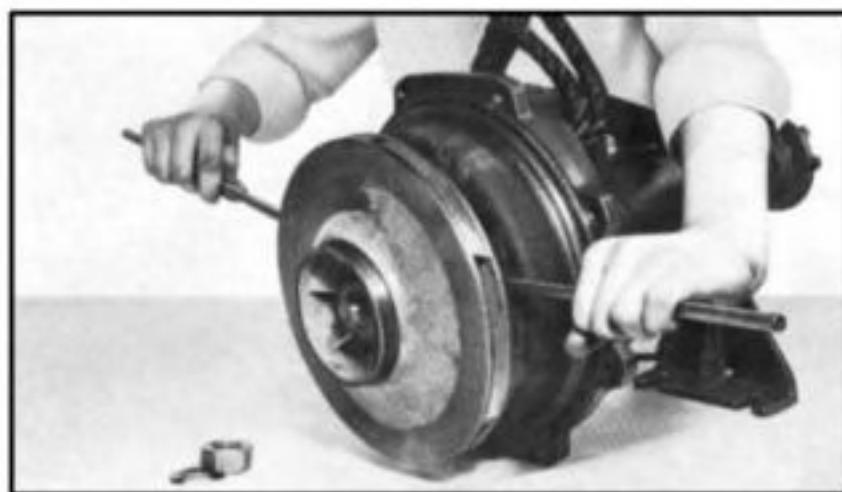

شکل ۱۹- بیرون کشیدن یا بایه یاتاقان

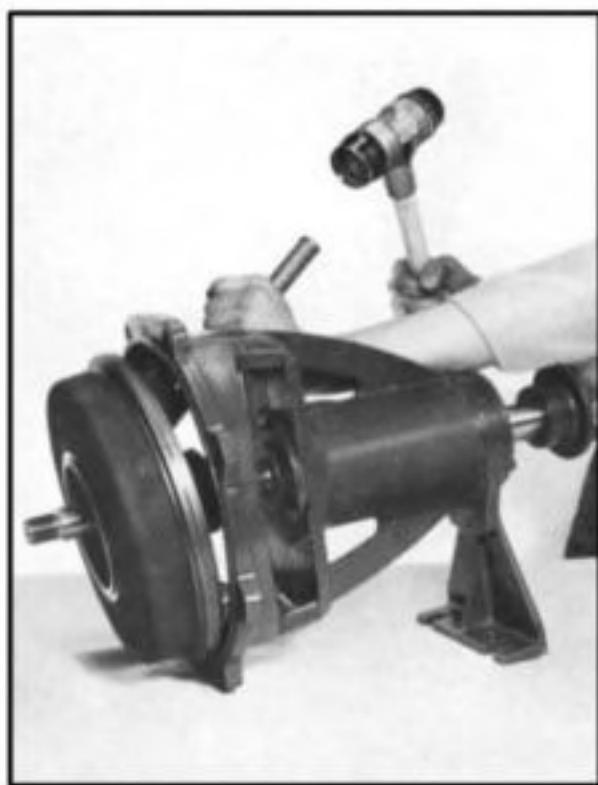
۵- مهره سر محور را (مطابق شکل ۲۰) باز کنید. واشر فنری و واشر (فقط بر روی محورهای ۲۵ و ۲۵/۱) را به همراه پروانه درآورید. (شکل ۲۱) خارها را درآورید.

شکل ۲۰- باز کردن مهره شش گوش پروانه

شکل ۲۱- خارج نمودن پروانه

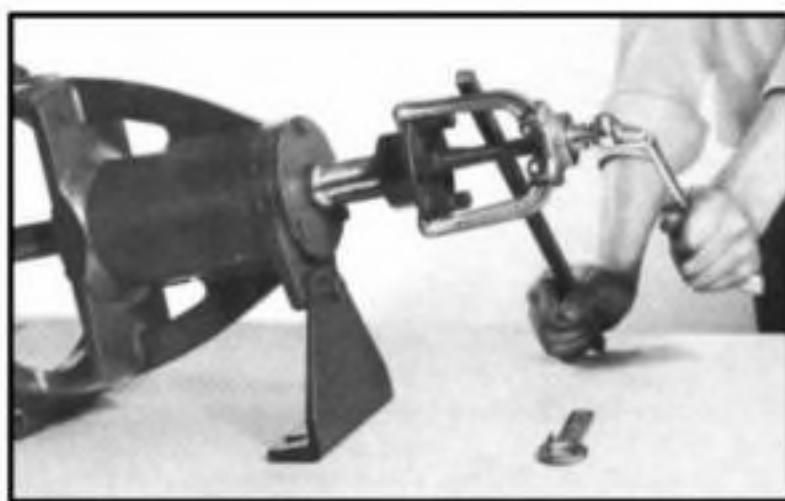

۶- سرپوش محفظه را از تشمینگاه خود بر روی پایه یاتاقان جابجا نموده و خارج نمائید. (شکل ۲۲)

شکل ۲۲- دموکار سرپوش محفظه

- ۷- مهره های قطعه عینکی را باز کنید و قطعه عینکی را به همراه حلقه محفظه آبتدی خارج نمایید.
- توارهای آبتدی را از محفظه مربوطه، بیرون بیاورید.
- دبوش روی محور و آب پخش کن را خارج کنید.
- تیمه کوپلینگ را به کمک پولی کش از انتهای محور پمپ خارج نمایید. (شکل ۲۳) هرگز سعی نکنید که آنرا با ضربات چکش خارج کنید.

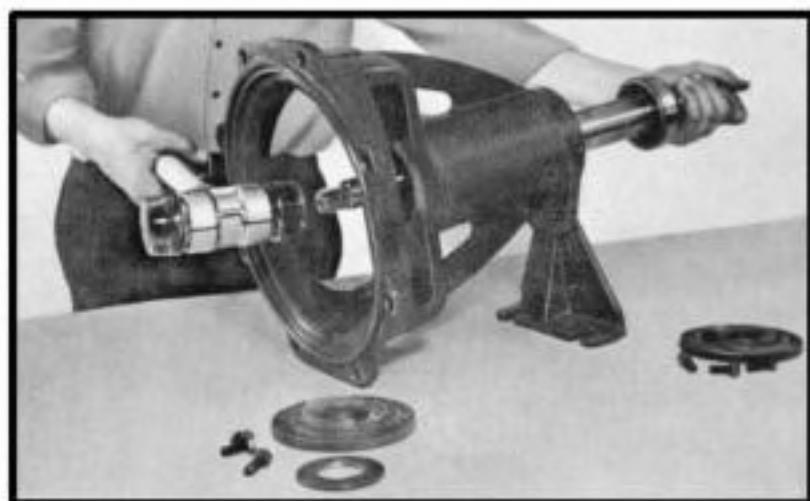

شکل ۲۳- خارج شودن تیمه کوپلینگ

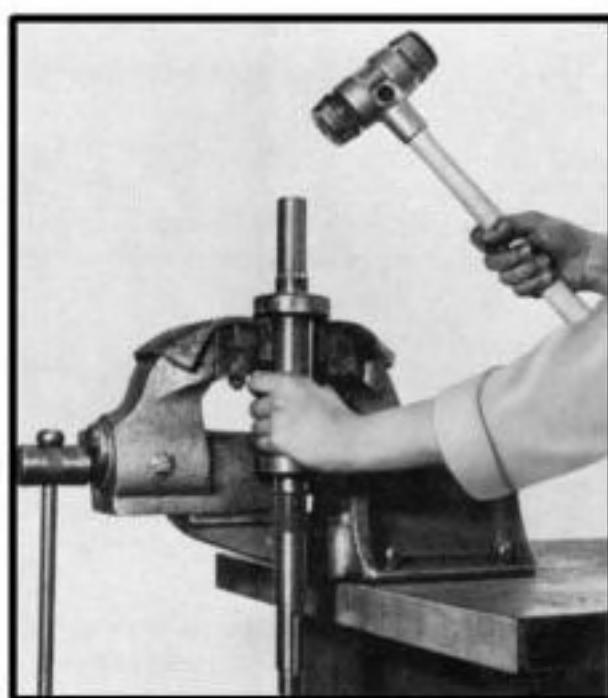

۱۰- دربوش های بلبرینگ را باز نمایید. (شکل ۲۴)

شکل ۲۴- باز کردن دربوش بلبرینگ

شکل ۲۵ - خارج نمودن سحور از روی پایه یا تاقان

شکل ۲۶ - خارج نمودن بلبرینگ از سحور

۱۱- با ضربه های ملایم و آهسته به انتهای محور آنرا به دقت از پایه یاتاقان خارج نمایید (شکل ۲۵). بلبرینگهای شیار عمیق را از روی محور خارج کنید (شکل ۲۶) (بلبرینگهای محورهای سایز ۴۵ شامل رینگ می باشند). پس از الجام دموتاژ، می بایست تمام قطعات باز شده به دقت تمیز شده و از لحاظ سایش و خوردگی بازرسی شود. قطعات صدمه دیده یا ساییده شده می بایست تعمیر شده و یا با قطعات جدید جایگزین شوند. مواد خارجی روی پروانه و محفظه حلزونی می بایست تمیز شوند.

۷-۲- موتتاژ پمپ

- مراحل موتتاژ عکس مراحل دموتاژ می باشد. نکات زیر را می بایست به خاطر سپرده.
- همه اجزای آبتدی (واشرهای کاغذی، اورینگها، رینگ بلبرینگ در صورت کاربرد) چنانچه آسیب دیده باشند، می بایست با قطعات جدید جایگزین شوند.
- چنانچه بلبرینگهای شیار عمیق تو سوار خواهد شد می بایست در حمام روغن تا 80° سانتی گراد حرارت داده شده و سپس روی محور جا زده شوند. تا حد امکان می بایست نظافت را رعایت نمود.
- یاتاقانها باید با گرسنگ پر شوند.

- اگر فاصله آبتدی بین گلوئی پروانه و رینگ سایشی خورده شده باشد و ترانس فاصله آبتدی خیلی زیاد شود، رینگ سایشی جدیدی را می بایست پر روی محفظه حلزونی یا سرپوش محفظه سوار نمود. (شکل ۲۷) نحوه سوار نمودن رینگ سایشی جدید را تشان می دهد. در صورت ضرورت پروانه می بایست تراش داده شود و رینگ های سایشی با قطر کمتر را می بایست سوار نمود. لقی در وضعیت جدید بین پروانه و رینگ سایشی ۰/۳ میلی متر در قطر است.

شکل ۲۷- سوار کردن رینگ سایشی

۷-۳- توصیه هایی برای قطعات یدکی

از آنجائی که هنگام دموتاژ یا جهت تعمیر پمپ ممکن است برخی قطعات، نیاز به تعویض داشته باشند پیشنهاد می شود قطعات ذیل را به عنوان قطعه یدکی برای یک دستگاه پمپ تهیه نمایند.

شماره قطعه	نام قطعه	تعداد
321	Radial ball bearing / بلبرینگ	۲
400.1	Flat gasket / واشر کاغذی	۱
400.2	Flat gasket / واشر کاغذی	۱
454	Stuffing box ring / حلقه محفظه آبیندی	۱
458	Lantern ring / رینگ خنک کاری	۱
461	Stuffing box packing / نوار گرافیتی	۲
500.1	Ring / (حلقه)	۲

همچنین توصیه می شود قطعات ذیل را که در معرض فرسودگی قرار دارند، قبل تهیه نمایند.

شماره قطعه	نام قطعه	تعداد
230	Impeller / پروانه	۱
502.1	Casing wear ring / رینگ سایشی	۱
502.2	Casing wear ring / رینگ سایشی	۱
524	Shaft protecting sleeve / بوش روی محور	۱

و مجموعه کامل از قطعات دوار شامل:

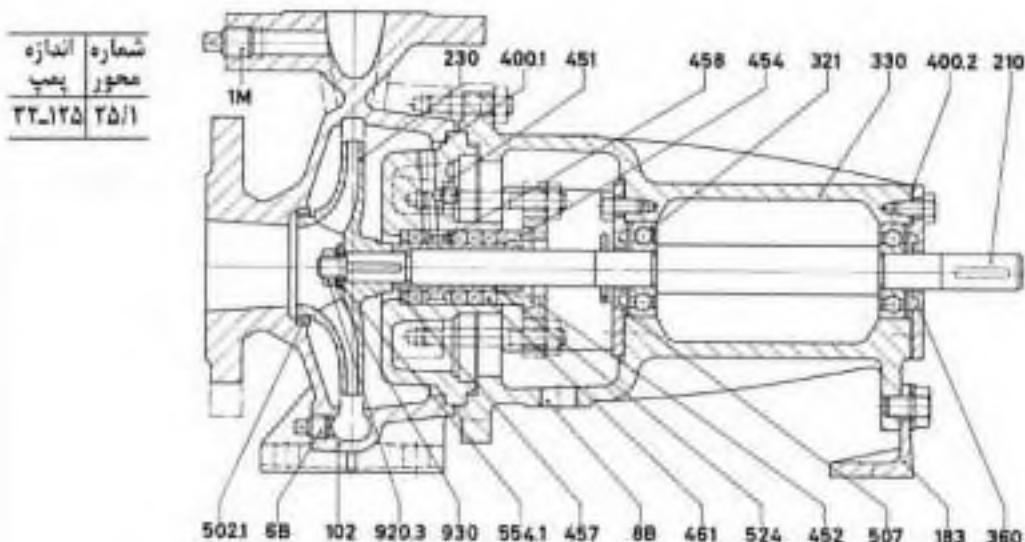
محور، خارها، واشر، (برای محورهای ۲۵/۱ و ۲۵)، واشر فنری، مهره شش گوش.

۴-۷- نمای پرثی و لیست قطعات

۱-۴-۷- پیغایی گرین از مرکز اتارم یا شماره محور ۲۵/۱ و ۲۵

شماره قطعه	نام قطعه
102	محظه حلزونی / Volute casing
183	پایه گوتیا / Support foot
210	محور / Shaft
230	پروانه / Impeller
321	بلبرینگ / Radial ball bearing
330	پایه یاتاقان / Bearing bracket
360	دربوش یاتاقان / Bearing Cover
400.1	واشر کاغذی / Flat gasket
400.2	واشر کاغذی / Flat gasket
433	آبند مکانیکی / Mechanical seal
451	سرپوش محظه / Stuffing box housing
452	قطعه عینکی / Stuffing box gland
454	حلقه محظه آبندی / Stuffing box ring

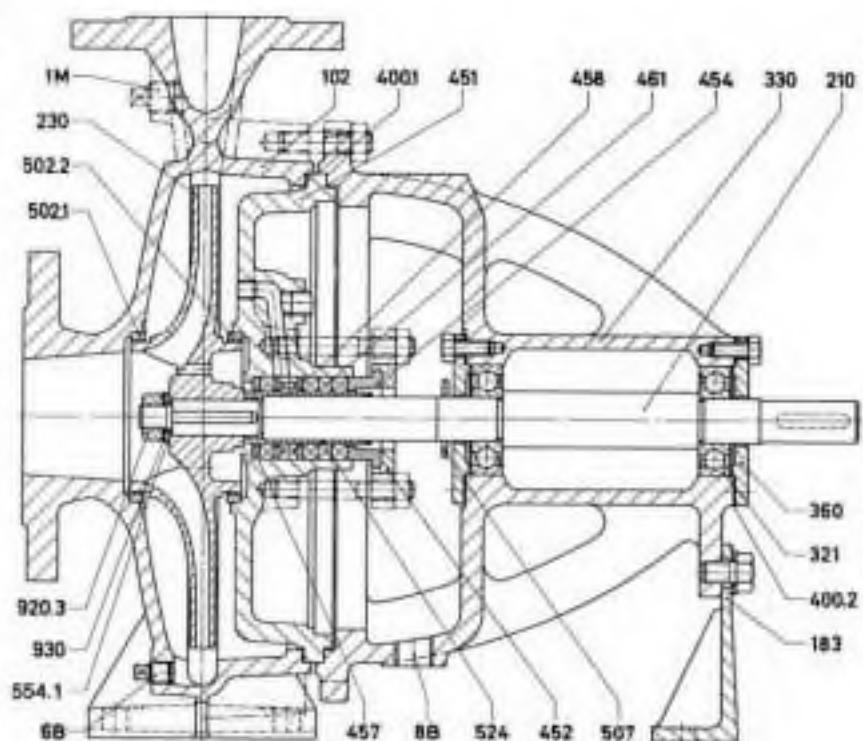
نام قطعه	شماره قطعه
رینگ آپتندی / Gland ring	457
رینگ خنک کاری / Lantern ring	458
نوار گرافیتی / Stuffing box packing	461
رینگ سایشی / Casing wear ring	502.1
رینگ سایشی / Casing wear ring	502.2
آب پخش کن / Thrower	507
بوش روی بمحور / Shaft protecting sleeve	524
واشر / Washer	554.1
مهره شش گوش / Hex. nut	920.3
واشر فربی / Spring Washer	930
کیج فشار / Pressure gauge	1M
تخلیه / Drain (product pumped)	6B
تخلیه نشتی / Leakage drain	8B

بروائنه بدون سوراخ تعادل

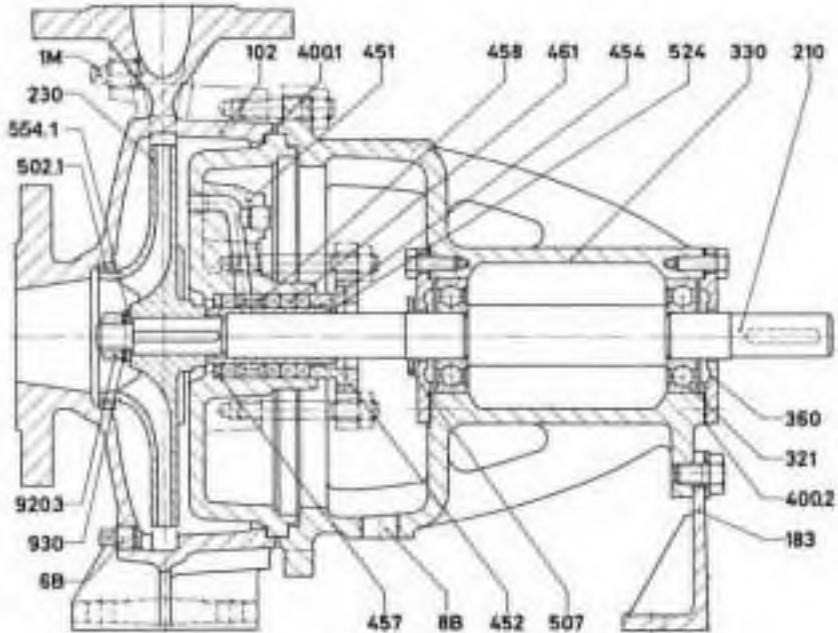

اندازه پمپ	شماره محور
۲۲-۲۵-	۲۵
۴۰-۲۵-	۲۵
۴۰-۱۲۵	۲۵/۱
۴۰-۱۶۰	۲۵/۱
۶۰-۲۰۰	۲۵
۶۰-۲۵۰	۲۵
۶۵-۱۲۵	۲۵/۱
۶۵-۱۶۰	۲۵
۶۵-۲۰۰	۲۵
۸۰-۱۶۰	۲۵

پروانه با سوراخهای تعادل برای تعادل هیدرولیکی

اندازه پمپ	شماره محور
۳۲-۱۶-	۲۵/۱
۳۲-۲۰-	۲۵/۱
۴۰-۱۲۵	۲۵/۱
۴۰-۱۶۰	۲۵/۱
۴۰-۲۰۰	۲۵

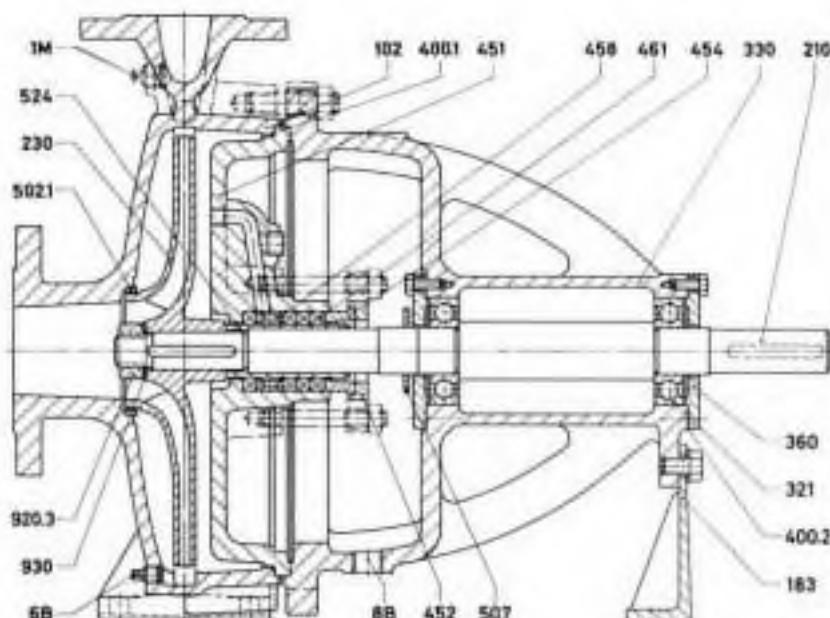
پروانه با پوشهای پشتی برای تعادل هیدرولیکی

۴-۲-۷- پمپ های گریز از مرکز اندازه محور ۳۵ و ۴۵

شماره قطعه	نام قطعه	شماره قطعه	نام قطعه
102	Volute casing / محفظه حلزونی	454	Stuffing box ring / حلقه محفظه آبتدی
183	Support foot / پایه گونیا	458	Lantern ring / رینگ خنک کاری
210	Shaft / محور	461	Stuffing box packing / نوار گرافیتی
230	Impeller / پروانه	500.1	Ring (حلقه) / رینگ
321	Radial ball bearing / بلبرینگ	502.1	Casing wear ring / رینگ سایشی
330	Bearing bracket / پایه یاتاقان	502.2	Casing wear ring / رینگ سایشی
360	Bearing Cover / درپوش یاتاقان	507	Thrower / آب پخش کن
400.1	Flat gasket / والشر کاغذی	524	Shaft protecting sleeve / بوش روی محور
400.2	Flat gasket / والشر کاغذی	920.3	Hex. nut / مهره شش گوش
433	Mechanical seal / آبتد مکانیکی	930	Spring Washer / والشر فنری
451	Stuffing box housing / سربوش محفظه	1M	Pressure gauge / گیج فشار
452	Stuffing box gland / قطعه عینکی	6B	Drain (product pumped) / تخلیه (فشاری)
		88	Leakage drain / تخلیه نشتی

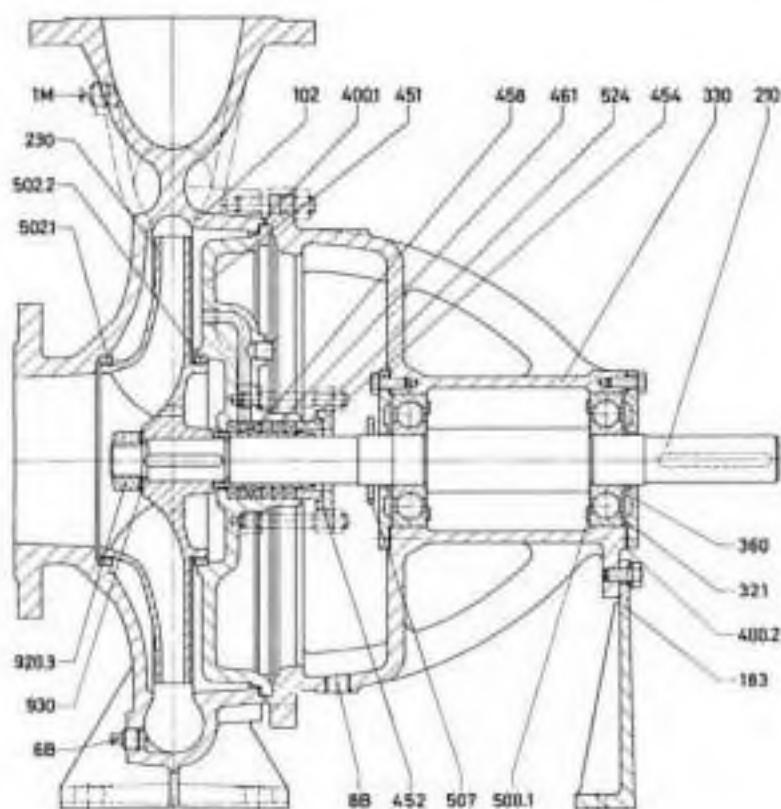
شماره پمپ	محور	اندازه	شماره
۴۰-۲۱۵	۲۵		
۵۰-۲۱۵	۲۵		
۶۵-۲۱۵	۲۵		

پروانه بدون سوراخ تعادل

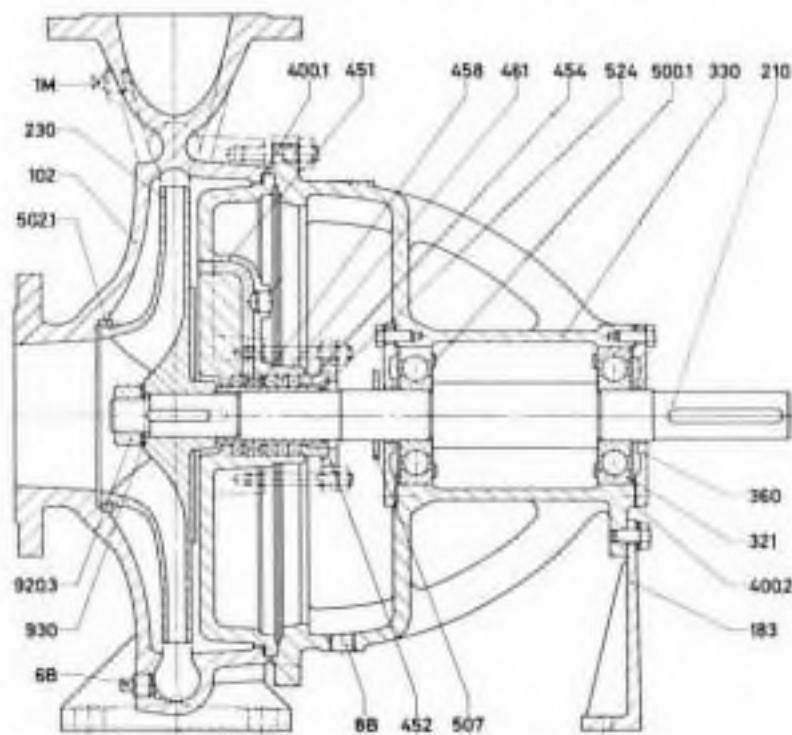

اندازه پمپ	شماره محور
۷۵-۲۵-	۳۵
۸-۲۰-	۳۵
۸-۲۵-	۳۵
۱۰-۲۶-	۳۵
۱۰-۲۰-	۳۵
۱۰-۲۵-	۳۵
۱۰-۲۱۵	۳۵
۱۲۵-۲۰-	۳۵
۱۲۵-۲۵-	۳۵
۱۲۵-۴۰-	۴۵
۱۵-۲۰-	۳۵
۱۵-۲۵-	۳۵
۱۵-۴۰-	۴۵

بروکانه با سوراخهای تعادل برای تعادل هیدرولیکی

اندازه پمپ	شماره محور
۸-۲۱۵	۳۵
۸-۴۰-	۴۵
۱-۴۰-	۴۵
۱۲۵-۲۱۵	۴۵
۱۵-۲۱۵	۴۵

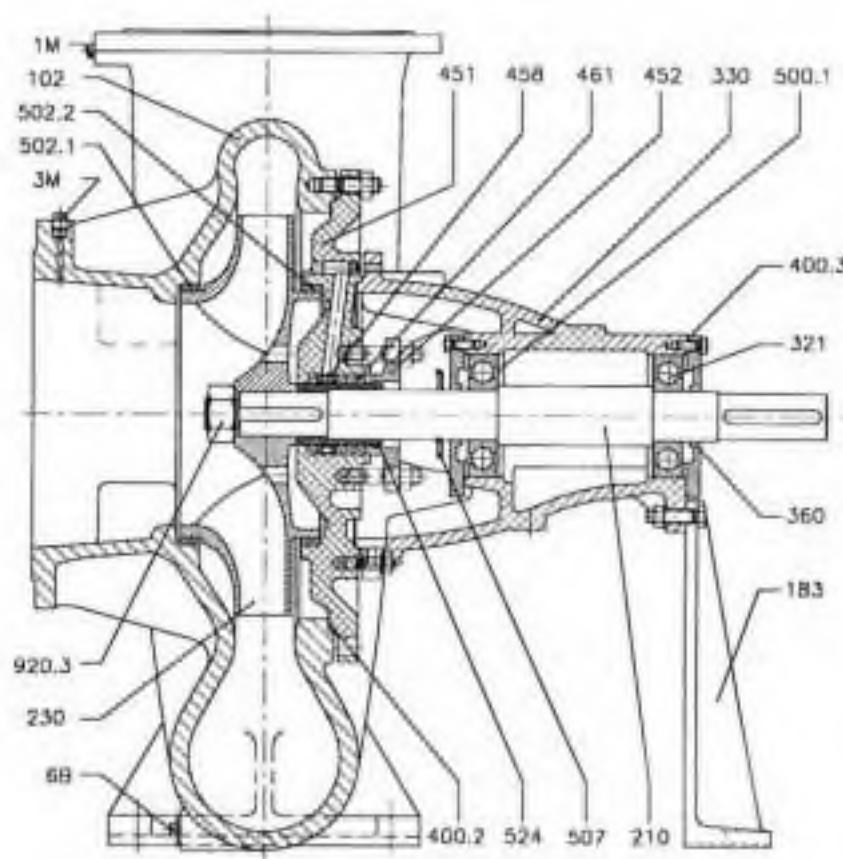
بروکانه با پره های پشتی برای تعادل هیدرولیکی

۶۵-۴-۷- پمپ گریز از مرکز آتاوم ۳۰۰-۵۰۰ با شماره محور ۱

شماره قطعه	نام قطعه	شماره قطعه	نام قطعه
102	Volute casing / ساخته حلزونی	452	Stuffing box gland / قطعه عینکی
164	Inspection cover / دربیش بازدید	458	Lantern ring / رینگ خنک کاری
183	Support foot / پایه گوئیا	461	Stuffing box packing / نوار گرافیتی
210	Shaft / محور	500.1	Ring / رینگ
230	Impeller / پروانه	502.1	Casing wear ring / رینگ سایشی
321	Radial ball bearing / بلبرینگ	502.2	Casing wear ring / رینگ سایشی
330	Bearing bracket / پایه یاتاقان	507	Thrower / آب پخش کن
360	Bearing Cover / دربیش یاتاقان	524	Shaft protecting sleeve / بوش روی محور
400.1	Flat gasket / واشر کاغذی	920.3	مهره شش گوش / همراه شش گوش
400.2	Flat gasket / واشر کاغذی	1M	گیج فشار / Pressure gauge
400.3	Flat gasket / واشر کاغذی	3M	گیج فشار یا خاله / Pressure or Vacuum gauge
451	Stuffing box housing / سربیش محنته	6B	تخلیه / Drain (product pumped)

شماره اندازه پمپ	شماره محور
۳۰۰-۵۰۰	۶۵/۱

پروانه با سوراخهای تعادل برای تعادل هیدرولیکی

یادداشت

یادداشت

PUMPIRAN

دفتر مرکزی :

تهران - خیابان ولی عصر - بیش میرداماد
برج دوم اسکان - طبقه اول
تلفن : ۰۲۱-۸۷۹۸۹۴۱ و ۰۲۱-۸۷۹۸۹۴۲
فاکس : ۰۲۱-۸۷۹۸۹۴۳

کارخانه :

تبریز - صندوق پستی ۱۳۵-۵۱۸
تلفن : ۰۴۱۱-۲۸۹۰۶۴۴-۹
فاکس : ۰۴۱۱-۲۸۹۸۴۴۶

دفتر فروش :

تبریز
تلفکس : ۰۴۱۱-۲۸۹۰۷۰۸-۸
۰۴۱۱-۲۸۹۰۴۱۱

- * حق هرگونه تکثیر و استفاده از مطالب و تصاویر موجود آول مدرج در این راهنمایی برای شرکت پمپیران محفوظ بوده و در صورت تخلف پیگرد قانونی دارد.
- * اطلاعات مدرج در این راهنمایی ممکن است بدون اطلاع مشتری تغییر کند.